Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVII. Ч. 126. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 3-го ЧЕРВНЯ 1980 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JUNE 3, 1980 No. 126. VOL. LXXXVII.

Д-р Маґочі очолив катедру україністики в Торонто

Кембрідж, Масс. (ФКУ). — Д-р Павло Р. Маґочі прийняв запрошення на становище „ассошієйт професора" новоствореної катедри українських студій в Торонтонському університеті. По дбайливих розшукуваннях чинники того університету вибрали з кількох кандидатів д-ра Маґочі на керування цією першою постійною катедрою українських студій у Канаді.

д-р Павло Р. Маґочі

Д-р Маґочі, спеціялізуючись в історії, здобув докторський ступінь в Прінстонському університеті. Відтак впродовж дев'яти років займав ряд становищ у Гарвардському університеті: був науковим співробітником в центрі середньо-східних студій, членом престижевого „Сосаєті оф феллов с", членом редакційної колеґії Гарвардської Енциклопедії американських етнічних груп і лектором в Департаменті політичних наук.

Він опублікував низку праць — студій проблематики Західньої України та Закарпаття в ділянках історії, бібліографії, мови та літератури. Займався теж студіями еміґрації, публікуючи на цю тему ряд статтей. Якраз тепер д-р Маґочі закінчив нову працю — „Довідник до історії Галичини", — це перший том із трьох книг, присвячених цій частині України.

Останніми роками д-р Маґочі виконує обов'язки завідуючого редактора Гарвардських Студій та адміністраційного директора відділу публікацій фонду Українських Студій. Він є одночасно старшим науковим співробітником Українського Наукового Інституту Гарвардського університету й ці три завдання сповнятиме навіть по виїзді до Торонто, щоб тим скріпити та поширити співпрацю двох визначних високошкільних інституцій Північно-американського континенту в ділянці українських студій.

Інж. М. Шпонтака обрано на голову КОУАО

Ню Йорк, Н.Й. (В. Л-ць). — Виконуючи доручення Загальних Зборів Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій — Метрополітального Відділу УККА, які, як відомо, відбулися в суботу 26-го квітня ц.р., управа на своєму засіданні у четвер, 29-го травня, більшістю голосів обрала інж. Михайла Шпонтака, відомого суспільно-громадського і політичного діяча та активіста, на голову Відділу.

Загальні Збори, про які йде мова, не могли обрати тоді голови і обмежились тільки до вибору управи та прийняли постанову, що новообрана управа повинна зійтися і обрати голову з-посеред п'ятьох заступників. До управи, крім згаданого, входять ще такі особи: д-р А. Лозинський, мгр І. Базарко, д-р Ю. Волинець, Розалія Полчій — заступники голови, А. Прятка — секретар, Микола Хоманчук — фін. референт, Стефанія Косович — організаційна референтка, Олена Гентіш — імпрезова, інж. Я. Оберишин — реф. Національного Фонду, ред. В. Левенець і Оксана Луцька — референти преси й інформації, ляйтенант Г. Полчій — реф зв'язків з управою міста, мгр Б. Потапенко — голова Комісії Оборони України. До Контрольної комісії було обрані: інж. Є. Івашків, мгр І. Винник і Марія П'ятка, а до Товариського суду: д-р В. Палідвор, д-р І. Соневицький і інж. Я. Рубель.

Інж. Шпонтак, виступаючи після вибору, закликав членів управи до тісної співпраці, бо йдеться тут про велику українську громаду, яка повинна давати приклад громадської активности іншим громадам. Крім того він порушив ще справи недалекого вже Конгресу УККА у Філядельфії, 75-річчя КОУАО, 40-річчя відновлення державности актом з 30-го червня 1941 року та інші справи.

Процедурою вибору голови проводив колишній голова Відділу, а тепер голова Контрольної комісії, інж. Євген Івашків, який при тому поінформував присутніх про деякі актуальні справи пов'язані з працею Комітету і про заплановані в цьому році імпрези.

В Америці

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ ВІДКИНУЛА 29-го травня ц.р., голосами 242 на 141 узгіднений раніше комісіями Конґресу і Сенату бюджет на фіскальний — 1980 рік в сумі 613,3 більйони долярів на тій, мовляв, підставі, що в ньому завеликі суми призначалися на військові цілі. Палата Репрезентантів відіслала пропозицію назад до комісій. За цією зміною був також сам президент Джіммі Картер, який вважав, що фінансові комісії обидвох палат замало призначили сум на соціяльні програми. Понад 40 республіканців голосували разом з демократами за зміну у бюджеті. Проти цієї зміни і за підвишку фінансів для військових цілей виступив ген. Дейвід С. Джовнс, голова об'єднаних штабів армії і секретар Департаменту оборони Геролд Бравн.

УРЯД КУБИ ПОГОДИВСЯ ЗАПЛАТИТИ Баґанським островам відшкодування за затоплений корабель і загин кількох моряків. Покищо ведуться переговори між Кубою і представниками Баґамських островів, щоб встановити скільки кубинці повинні заплатити за заподіяні шкоди і відшкодування для родин загинувших вояків. Згідно з оцінкою баґамців самий тільки корабель вартував 4,5 мільйона долярів. Як відомо, 10-го травня ц.р., кубинські військові джетові літаки заатакували без попереднього попередження баґамський корабель. Вже раніше кубинський уряд признався до помилки і перепросив уряд Баґамських островів.

В КОРОТКОМУ ЧАСІ БУДЕ ПОКЛИКАНА до життя Економічна Рада завданням якої буде випрацювати плян на близьку і дальшу мету у поборюванні інфляції і поновної „реіндустріялізації" З'єднаних Стейтів Америки. Цю ініціятиву Уряду підтримує найбільша робітнича спілка, Американська Федерація Праці — Конґрес Індустріяльних Організацій.

ПАПА ЗАКЛИКАЄ ФРАНЦУЗІВ ДО СКРІПЛЕННЯ ВІРИ

Париж, Франція. — Після відвідин президента Франції Жіскара д,Естена і довгої розмови з ним, Папа відслужив Службу Божу на полях летовища Лє Бурже та відбув конференцію з єпископами Франції. Скріплення віри й піднесення моралі в обидвох випадках були темою його виступів і дискусій після них.

Франція, „найстарша дочка Католицької Церкви", колись була одним з головних оборонців християнізму, а французький король носив титул „архикатолицького". Та з тих часів змінилося так багато, що тільки біля 15 відсотків католиків відвідує під сучасну пору церкву. Іншим об'явом спадку віри є число кандидатів у священичий стан. Коли 15 років тому річно голосилося до теологічних студій 573 особи, то у 1978 році — вже тільки 118.

Крім того у французькій Церкві помітні дві протилежні течії. Одна з них вимагає різкого повороту до традиційних вартостей і форм у чинностях Церкви та протиставиться будь-якому усучасненню, друга вимагає від Церкви такої далекойдучої модернізації, яка могла б загрожувати самій Церкві. Представником перших є відомий архиєпископ Лефевр, якого кількакротно позивали до Ватикану, а представники других є численні молоді священики, між ними робітники-священики, які вимагають від Церкви широкого усуспільнення. Тих останніх Ватикан також мусів прикликувати до порядку, а навіть заборонив практику робітників-священиків.

В неділю, у своєї проповіді на летовищі Лє Бурже, де в Службі Божій не зважаючи на дуже погану погоду взяло участь біля 300,000 осіб, Папа звернув увагу на ті дві суперечні течії, які під сучасну пору хвилюють вірних і розхитують їхню релігійну поставу. Він звернувся до французів зі закликом пам'ятати, що навіть у найбільш модерному і динамічному життю сучасности найбільш тривалими є моральні вартости, що їх завжди боронила й боронитиме Церква.

На семінарі з єпископами Папа виступив рішуче проти різних недоліків унутрі церковної ієрархії й заявив, що власне ієрархія великою мірою відповідальна за сучасне складне положення.

Згідно зі своєю дотепер ішньою практикою, Папа присвятив особливу увагу молоді.

В Туреччині шаліє тероризм

Анкара, Туреччина. — Терор став таким повседневним явищем у Туреччині, що щоденні вбивства вже не викликують більшого заінтересування. Тільки випадки, в яких загинуло більше людей, або вбивства провідних діячів притягають до себе увагу.

Власне 27-го травня стався такий випадок, коли жертвою терористів став Ґун Сазак, заступник предсідника партії Націоналістичної Акції. Партія ця належить до більших політичних угрупувань, а тереном її найбільших впливів є турецькі робітники в Німеччині. Не зважаючи на деякі послаблення німецького господарського життя в Західній Німеччині все ще перебуває понад мільйон турецьких робітників, жінок і чоловіків. Власне серед них партія Націоналістичної Акції є домінуючим політичним чинником.

Вбивство Ґуна Сазака викликало протести з боку його партії, а серед турецького суспільства поважне занепокоєння. Лідер тієї партії, Альпаслян Туркес видав звернення до громадськости Туреччини, а в першу чергу до членства своєї партії зі закликом задержати спокій й не датися спровокувати лівим елементам, які плянують громадянську війну. Підозріння, що вбивники можуть походити з рядів головної опозиційної Республіку нсько-народної партії під проводом Булєнта Еџевіта, оперті на тому, що Б. Еџевіт і ведена ним партія ведуть уже від довшого часу неперебірчиві атаки на партію Національної Акції. Альпаслян Туркес у свому зверненні назвав Булєнта Еџевіта, недавнього прем'єра „моральним вбивником". Допроваджена до такого ступеня внутрішня міжпартійна ворожнеча може захитати внутрішним спокоєм Туреччини. Терор прибрав такі розміри, що за шість місяців привладности теперішнього уряду Сулеймана Деміреля, вбито терористами з політичних мотивів 1667 осіб.

Кубинські втікачі бунтуються

Форт Чаффі, Арк. — Після бунтів у Фльориді кубинські втікачі розпочали також насильні протестні акції у переселенчому таборі Форт Чаффі в Арканзо, де їх зібралося понад 18,000 в очікуванні на поселення в інших частинах ЗСА.

Почалося від невдоволення повільним процесом перевірки. Втікачі, розчаровані довгим стоянням в чергах, почали обкидувати камінням поліціянтів і вояків національної ґвардії, намагаючись силою продістатись до середини приміщення, щоб приспішити полагодження їхніх справ. Білл МекАда, речник федерального бюра для втікачів, заперечив повідомлення преси, що, мовляв, кубинці захопили під свою контролю цілий табір, але признався, що втікачі знищили внутрішні влаштування у бюрах.

Губернатор Білл Клінтон поставив в повне бойове поготівля вояків Національної ґвардії і попросив Вашінґтон прислати до табору ще інші військові частини, щоб не допустити до кровопролиття і знищення влаштувань бази. Президент Картер вислав до Форт Чаффі урядових відпоручників Юджіна Айденберґа і Томаса Кейсі, які мають бути координаторами між губернатором і Урядом у Вашінґтоні. У зв'язку з тими заворушеннями у яких були поранені чотири поліціянти і багато втікачів, Вашінґтон обіцяє приспішити процес перевірки втікачів і розсилити їх по інших містах ЗСА.

У міжчасі на Фьориду напливають нові сотні втікачів і загальне число кубинських втікачів перейшло вже 92,000 осіб, створюючи нові проблеми для стейтового й федерального урядів.

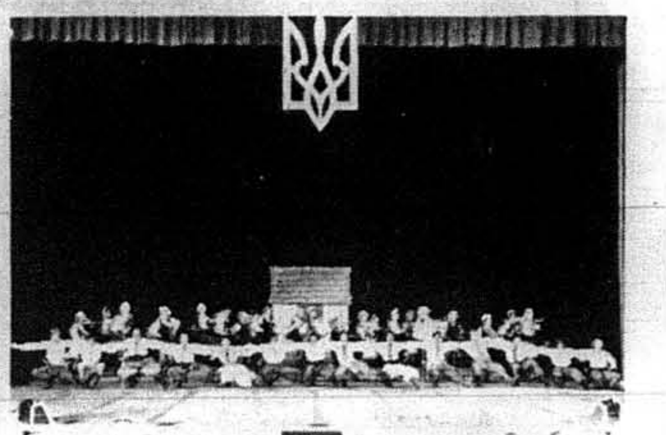
КОНЦЕРТ УКРАЇНСЬКИХ ТАНЦІВ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія, Па. — У неділю, 8-го червня ц.р., о год. 5-ій по полудні тут у залі Нортіст Гайскул при Котман і Алґон авенями відбудеться концерт українських танців. Виступатимуть танцювальний ансамбль „Волошки" та школа українських танців під мистецьким керівництвом Зої Граур-Корсун. Квитки можна набувати в українських крамницях КОСМОС і ОРІОН.

РОНАЛД РЕҐЕН І ГУБ. БРЕНДАН БИРН ВІТАЛИ УКРАЇНЦІВ ПІД ЧАС ФЕСТИВАЛЮ В НЮ ДЖЕРЗІ

Р. Реґен і його дружина Ненсі приглядаються виконавцям програми на відкритій площі.

Танцювальний ансамбль „Україна" виконує танець „Весілля" на окрашеній тризубом сцені амфітеатру.

Світлили О. Старостяк і Р. Сохан Гадзевич

Голмдел, Н.Дж. — Майже напередодні правиборів, які відбуваються в Ню Джерзі у вівторок, 3-го червня, кандидат Республіканської партії, колишній губернатор Каліфорнії Роналд Реґен прибув на український фестиваль, який відбувався тут в суботу, 31-го травня, у великому Артс Центрі. Цей фестиваль започатковував цілу серію етнічних фестивалів, що відбуватимуться в цьому Центрі під час літніх місяців.

Р. Реґен прибув у товаристві своєї дружини Ненсі і численної ескорти. Біля 7,000 учасників з ентузіязмом вітали його. Група українських організаторів фестивалю на чолі з головою комітету, Остапом Якубовичем, оточені телевізійними, радіовими і пресовими репортерами, відвели його на підвищення, де його вітала „хлібом-сіллю" Уліта Ольшанівська. Реґен приглядався виступові української танцювальної групи „Воля" з Картерету, Н.Дж., а після двох танців перейшов він до шатра з мистецькими виставками. Тут привітав його від українців стейту Ню Джерзі голова Координаційної Ради УККА, Северин Палидович, який передав йому меморандум зі списком найголовніших вимог української спільноти, наголошуючи національні і людські права українського народу.

Запрошений до короткого слова Реґен заявив: „Наша справа спільна — ми мусимо оборонити й зберегти свободу у своїй країні, на цьому одному з останніх островів свободи, та допомогти здобути її в інших країнах. Ці дві цілі зумовлюють себе взаїмно. Нам треба подумати, як далі краще працювати, як прямувати до осягнення тих цілей".

Бурхливими оплесками відповіли присутні на слова Реґена. З огляду на відносно короткий час, який Реґен мав до розпорядимости, не відбулася намічена конференція з представництвами етнічних груп стейту Ню Джерзі, а тільки заступник посадника міста Фріголд, Френк А. Кампіоне, вручив йому ключ того міста.

У. Ольшанівська, в імені Комітету Американці за права людини, вручила Реґенові листа-прохання у справі амнестії для всіх політв'язнів в СССР, а Євгенія Харченко, член фестивального комітету, обдарувала його дружину вишиваною подушкою.

Опісля Реґен оглянув зі своїм почотом деякі станки та покуштував страв, особливо українських спеціяльностей. У міжчасі почалася вже була мистецька частина в амфітеатрі і він подався туди.

Тут його привітав майстер церемонії Ярослав Семчишин, а публіка вставанням з місць і оплесками віддала йому шану. З огляду на внутрішні приписи, Реґен не міг виголошувати в амфітеатрі, призначеному тільки для мистецьких цілей, політичної промови. Зате він і його антураж гаряче оплескували поодинокі точки програми. Перед його відходом — на загал перебував він на фестивалю понад півтора години — член ансамблю СУМА з Чікаґо „Україна", Катруся Дудич, вручила його дружині, п. Ненсі, віночок з квітами, який вона серед оплесків публіки вложила собі на голову. А майстер церемонії Я. Семчишин заявив „Згідно з нашим українським звичаєм ми не сміємо відпустити гостей без подарунку".

Супроводжений оплесками, Реґен від'їхав на летовище.

Голмдел, Н. Дж. — Біля 7,000 осіб з кількох стейтів східнього побережжя цієї країни взяли участь у 6-му Українському Фестивалі, який пройшов тут у суботу, 31-го травня, з особливим ентузіязмом і розголосом з уваги на присутність Роналда Реґена, кандидата Республіканської партії на пост президента ЗСА, губернатора стейту Брендана Бирна, президентського дорадника в етнічних справах Стівена Аєлло та багато інших визначних американських і українських діячів.

Фестиваль пройшов успішно, не зважаючи на хмарну, дощову погоду, яка навістила ці околиці у ранніх пополудневих годинах, що зумовило деякі зміни у пополудневій програмі на відкритій площі. Це дало можливість учасникам оглянути виставки красного і прикладного мистецтва у розлогих шатрах та скористати з різноманітних українських страв при станках. Ще інші зміни в обидвох програмах були зумовлені відсутністю лялькового театру Соні Ґураль і вокально-інструментального ансамблю „Рушничок" з Монтреалю, які натрапили на комплікації при переїзді границі. Ансамбль „Рушничок" заступив подібний квартет „Іскра" з Ню Йорку.

У програмі на відкритій площі, що нею проводив Нестор Голинський, виступали: оркестри „Іскра" і „Червона Калина" з Ню Йорку, танцювальні ансамблі „Метелиця" з Ірвінгтону, Н. Дж., „Чайка" з Міллвілл, Н. Дж., і „Воля" з Картерету, Н. Дж., та капеля бандуристів „Орли" з Нюарку, Н. Дж. У заряді цієї програми в рамках фестивального комітету була Квітка Семанишин.

Зливний дощ в дійсності причинився до успішного привітання Р. Реґена, який прибув сюди зі своєю дружиною Ненсі, в товаристві багатьох місцевих діячів Республіканської партії, працівників преси, радія і телебачення та невідступних членів Секретної служби, під час дещо спізненого виступу ансамблю „Воля".

Коротко перед його приїздом дощ перестав падати, а згодом показалося сонце. Реґана і його дружину привітав голова фестивального комітету Остап Якубович, а Уліта Ольшанівська вручила йому хліб і сіль на вишиваному рушнику. Спершу здивований і заскочений розеінтузіязмованою масою народу, Реґен згодом „увійшов" в атмосферу фестивалю: він радо вітався з поодинокими особами, оглядав експонати на виставках, коштував українські страви, висловив коротке слово, прийняв подарунки від членів комітету, а відтак приглядався частині програми на сцені великого амфітеатру, де його щераз оплесками вітали глядачі.

Після відіграння національних гимнів, на окрашеній тризубом і американським та українським прапорами сцені появився танцювальний ансамбль „Україна" з Чікаґо, який виконав два танці, „Рушничок і „Весілля". Цей анасамбль за-

(Закінчення на стор. 6)

Проголошено стейтові іспити з української мови

Олбані, Н.Й. (М. Герець) — Дня 7-го травня ц.р. департамент Освіти повідомив листовно середню школу в Ґілдерленді біля Олбані, що він затвердив на біжучий рік іспит з української мови, про що старалася ця школа. Підготовою цього іспиту для середньої школи в Ґілдерленді займалася окрема комісія, що її покликала до життя Шкільна Рада УККА.

Цьогорічні іспити з української мови заплановано на четвер, 19-го червня, на 9-ту годину вранці. Зацікавлені учні американських середніх шкіл можуть складати ці іспити в тих школах, а саме: в Ґілдерленді, в Пенфілді, біля Рочестеру, в Боффало (Ріверсайд середня школа), Академія Св. Юра в Ню Йорку, та Академія Крищен Брадерс у Сиракюзах. Учні згаданих шкіл можуть складати іспити з української мови, звертаючись безпосередньо до голови відділу чужих мов у цих школах, одначе вони мусять просити директора своєї школи, щоб він звернувся за дозволом до директора однієї із згаданих шкіл.

Формат іспиту з української мови підібний до формату іспитів із інших чужих мов. Учні, які успішно складуть цей іспит, отримають три кредити на своїх свідоцтвах подібно як вони їх дістають за інші чужі мови.

У загальному, учні, які вміють читати, писати і розуміють по-українськи, не матимуть трудно щів добре скласти ці іспити.

У нашому загальному інтересі як і в інтересі шкіл українознавства є те, щоб якнайбільша кількість учнів складала іспити з української мови, рівень бо зацікавлення учнів цією мовою визначує ступінь зацікавлення офіційних чинників освіти українською мовою.

Особи, які бажали б отримати додаткові інформації про стейтові іспити з української мови можуть звертатись писемно чи телефонічно на адресу: Michael Heretz, 16 Venezio Avenue, Albany, N.Y. 12203; телефон: (518) 456-2119.

У світі

ОСТАННЯ ПОЇЗДКА ПРЕЗИДЕНТА МЕХІКА Портільья до Канади увінчалася дуже корисними контрактами для Мехіка. Канадські фінансові установи признали Мехікові спеціяльний кредит у висоті 1 більйона долярів. Кредит цей розложений на різні канадські установи: Канадська державна установа, Експорт Дівелопмент Корпорейшен признала 500 мільйонів дол., банки Нової Шкотії і Торонто-Доміньйон — 150 мільйонів дол., Монтреальський банк — 350 мільйонів дол. Умови сплати такі вийнятково догідні, що банки не опублікували їх, щоб не бути звинуваченими в обниженні загальноприйнятих стандартів.

ШЕЙХ АХМЕД ЗАКІ ЯМАНІ, САВДІЙСЬКИЙ міністер нафти заявив: „Якщо події в країнах Близького Сходу, наслідком політичних пересунень в одній чи другій країні, не скоротять драстично продукції і постачання ропи, то треба очікувати надпродукції цієї осені, або весною слідуючого року. А це викличе заломання цін на нафту".

ІРАНСЬКЕ ПРАВЛІННЯ ПОРОБИЛО ЗАХОДИ проти санкцій, ще заки вони ввійшли в життя. Іранський центральний банк розіслав письма до всіх фірм і установ, які займаються торговлею з Австралією, Канадою, Спільним Европейським Ринком і Японією, повідомляючи про припинення фінансування всіх нових контрактів з тими країнами.

ПРЕДСТАВНИКИ ВІДОМОЇ ВИДАВНИЧОЇ СПІЛКИ у Варшаві, Незалежної Видавничої Офіцини, перевели біля середніх шкіл акцію безкоштовного роздавання книжок, цього видавництва та інших незалежних і цензурою та поліцією не контрольованих видавництв. Ціла акція відбувалася під гаслом „Подарунок для абітурієнта". Акція мала великий успіх.

МІНІСТЕРСТВО ГОСПОДАРКИ ЗАХІДНЬОЇ Німеччини повідомило про виготовлення нового довготриваючого контракту між Німеччиною і СССР в справі пробних бурінь у пошукуванні нафтової ропи та газу в прибережних районах СССР, як теж в справі експлуатації і оброблювання сировини. Контракт цей, після його підписання, значно збільшить торговельний оборот Німеччини—СССР. В 1978-му році оборот цей осягнув 7,8 більйона долярів, а в 1980-му році буде принаймні на 25 відсотки вищий.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily exept Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік — $30.00, на півроку — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Релігійне оживлення у КНР

Про Китай не раз говорять, що це країна без релігії. Для таких тверджень причинився факт, що китайський нарід не створив на протязі більше як 4,000 років свого культурного життя, власної великої релігії, яка охопила б цілість, або подавляючу більшість його населення. Конфуціянство — це не релігія, а суспільно-моральна система. Релігійна система таоїзму, типово китайське явище, яка постала на пні філософічної системи буддизму, однієї із найбільше поширених релігій у Китаї, іслям і християнство, якоюсь мірою виповнюють ту прогалину.

Згідно з обрахунками президента китайської буддистської асоціяції, Згао Пучу, до Великої китайської пролетарської революції в КНР було до 100,000.000 буддистів. Але на запит, скільки їх є тепер, той самий Згао Пучу заявив : невідомо. Китайські урядові джерела подають, що в КНР є 13 мільйонів магометан. У 1949 році, коли комуністи перебрали владу в Китаї, згідно з християнськими джерелами, було там 3,000,000 католиків і 700,000 протестантів. Як і інші комуністичні режими, китайський пробував релігії розгромити, а там, де не вдавалося, поставити їх на службу режимові. Найвиразніше це було видно на прикладі Католицької Церкви. Комуністична партія й урядові чинники пробували призначати священиків, а навіть єпископів, не допускали до контактів з Ватиканом, забороняли друкувати релігійні книжки і т.д.

Останніми місяцями, а в першу чергу, в перших місяцях цього року зайшла на тому відтинку величезна зміна. Священикам подано офіційно до відома, що вони можуть відправляти свої релігійні відправи, серед вірних поширено вістку, що ніщо не стоїть на перешкоді їхній приналежності до одного, чи другого віровизнання, а крім цього появилися в офіційній пресі — іншої у КНР немає — вістки, які виразно промовляли в тому самому напрямі. Органи публічної інформації і партійної індоктринації включали це в загальну концепцію „збірних зусиль для осягнення всім спільної сили", „чотирьох модернізацій".

Спочатку не лише населення, але й велика частина дипломатичного корпусу та представники міжнародної преси вважали, що це один із частих партійно-державних маневрів, який скоро закінчиться. Одначе, швидко стало ясно, що це нова довготривала політична напрямна. Як тільки усвідомлено собі це, почали відновлювати свою діяльність церковні громади. Церковні будівлі, особливо святині приводжено до порядку; до вжитку віруючих держава поступово передає будинки, які були в міжчасі вживані для інших цілей, господарські чинники навіть приділюють відповідні матеріяли для реноваційних робіт. Магометанам минулого року дозволено на прощу до Мекка, а католиків відвідали, покищо неофіційно, папські висланники. Протестантські деномінації, зокрема у ЗСА, також організують висилку своїх пасторів, а в першу чергу — матеріяльну допомогу.

Це все причинилося до оживлення релігійного життя, яке постійно зростає й поглиблюється.

Знову проблема Кореї

Приблизно 30,000 демонстрантів, противників теперішнього військового режиму у Південній Кореї, зударилися з 10,000 добре озброєних модерною зброєю вояків, коли демонстрації в місті Квангджу, які були подумані спершу, як вияв спротиву проти проголошеного урядом обмеженого вийняткового стану в країні, перетворилися у відкритий збройний спротив, що мав без сумніву посмак революційного зриву, до речі організованого лідерами опозиційних партій. У висліді вуличних боїв загинуло чимало „ребеліянтів", переважно студентів, а також поліцистів та вояків, спалено понад 20 урядових будинків, виведено з ладу засоби масової транспортації, радіо і телевізійні станції, знищено, або пограбовано сотні крамниць і різних підприємств, та що, мабуть, найголовніше зантагонізовано маси проти уряду і тим самим відгребано давню і не зовсім свого часу полагоджену корейську проблему.

Тому не треба дивуватися, що Державний департамент ЗСА глибоко затурбований розвитком подій у Південній Кореї, яка становить не тільки стратегічно важливе місце світу, але також тому, що у тій країні станціонує сьогодні 39.000 американських вояків, а приблизно стільки ж загинуло в обороні свободи частини корейського народу 30 років тому, обороняючи його не тільки перед комуністичною навалою, але також перед накиненням йому диктаторського режиму, під яким карається на півночі друга половина корейської людности. Проблема комплікується до певної міри ще й тому, що, після вбивства президента Парка, Південна Корея не спромоглася створити не тощо демократичного ладу, але навіть не зуміла зформувати сильного уряду, який зміг би протиставитися зовнішньому тискові з півночі і поладнати внутрішні справи, що дають притоку до протиурядових виступів, які, як це наглядно видно з прикладу Квангджу, мають посмак революційности на що, очевидно, не можуть собі дозволити південнокорейці, якщо бажають залишились у сфері впливів західнього вільного ще світу і не попасти під домінацію комуністичних країн.

Існують познаки, що військо, перебравши тимчасово ініціятиву у свої руки, наведе лад і порядок у Південній Кореї. Було б однак побажано, щоб після того військовики передали владу в цивільні руки і не заводили диктатури, бо вона обов'язково приведе до конфронтації з такими ж диктаторами на півночі, а може навіть до більшої війни і нового кровопролиття, чого корейцям треба за всяку ціну уникати.

Треба надіятися,що американська дипломатія не зробить чергових помилок, тим разом у Кореї, і не поставить під загрозу втрати свободи великої частини корейського народу. Американці корейського походження, які воліли б бачити при владі більше ліберальні сили, вже поробили заходи у напрямі зміни політики Вашінгтону у відношенні до нібито „демократичної" опозиції і це якраз є сигналом до побоювання, бо втручання із зовні може створити стан нестабільности у тій країні, який міг би стати притокою до нової корейської війни.

В. Левенець

СПРАВЖНЯ ЧИ ДЕКЛЯРАТИВНА ПРИЯЗНЬ?

З'єднані Стейти Америки зазнали у кількох останніх тижнях потрійного удару у закордонній політиці. Ці удари, нема де правди діти, були у великій мірі спричинені таки найближчими союзниками ЗСА з Північно Атлантійського Оборонного Союзу(НАТО) і т.з. Европейського Економічного Ринку політичні і господарські системи, яких ще тому кільканадцять років приходилось підбудовувати військовою, політичною і економічною допомогою Вашінгтону і без цієї допомоги ще й сьогодні ледве чи можна б було говорити про сильну Европу, спосібну ставити спротив комуно-московським імперіялістам та їхнім васалям-сателітам.

Економічні санкції

Про що ж властиво йдеться? У першу чергу про економічні санкції проти Ірану, уряд якого підтримує злочинний акт скрайніх „студентів", які незаконно опанували приміщення американської амбасади в Теграні і вже понад 200 днів передержують 53-ох американських закладників, в більшості дипломатів і працівників амбасади в ув'язненні. На конференції міністрів закордонних справ Европейського Економічного Ринку західньоевропейські держави погодились застосувати дуже обмежені економічні санкції проти Ірану, мотивуючи це тим, що, мовляв, їхні господарські контакти з Іраном тягнуться ще з-перед 4-го листопада 1979 року, коли то розпочалась бльокада амбасади ЗСА. Мало того, більшість західньоевропейських Олімпійських комітетів вирішили послати своїх атлетів на Олімпіяду до Москви, не зважаючи на поставу американського Уряду і самого президента Джіммі Картера у тій справі і деяких справжніх, а не тільки декляративних приятелів Америки.

Третя справа це фатальний політичний крок Франції, а зглядно французького президента Валері Жіскара д'Естена, який, зустрінувшись із совєтським верховодою Леонідом І. Брежнєвим, докорінно підірвав престиж не тільки европейсько-американської єдности, але діяв виразно проти інтересів західнього світу і проти інтересів ЗСА в першу чергу. Ще й до цього Жіскар д'Естен у зустрічі з кореспондентами в Парижі мав заявити, що головною метою його поїздки до Варшави і зустрічі з Брежнєвим було не допустити до повної політичної ізоляції Совєтського Союзу і до цілковитого занепаду політики детанту, бо в протилежному випадку, на думку французького президента, світ може опинитися перед катастрофою атомової війни, якої ніхто виграти не зможе, а радше всі програють, виставивши під загрозу загади людство нашої пляети.

Ці філософічні міркування Жіскара д'Естена не нові, не оригінальні і є повторенням старих заялозених фраз з часів політики апізменту, бо перед ним подібні заяви складали Гельмут Соннефелд, американський амбасадор до Москви Джордж Кеннан, не згадуючи вже покійного англійського філософа Рассела, який говорив колись, що „ліпше бути червоним між мертвим".

Удар по престижі

Кожна з цих трьох згаданих справ вдаряє по престижі Америки в цілому і закордонній політиці теперішнього Уряду президента Джіммі Картера. Західня Европа, на думку багатьох аналітиків і політичних спостерігачів цілковито піддалася під вплив добробуту, великих користей з торгівлі, матеріяльних вигод, забуваючи при тому реальну політику і військову силу Заходу, від якої в першу чергу залежить їхній добробут і державне існування взагалі. Мало того, оправдуючи свої поступування европейські союзники допускаються до брутальної майже критики американської закордонної і внутрішньої політики на сторінках їхніх газет.

Американський часопис „Вол Стріт Джорнал", репрезентант фінансового й економічного світу ЗСА, помістив у числі з 22-го травня ц. р. декілька прикладів з неперебірчивої критики З'єднаних Стейтів Америки европейською пресою, у якій замішані навіть видатні европейські активні політики і міністри, які не тільки висловлюють своє невдоволення американською політикою у відношенні до Ірану і московської Олімпіяди, але також вмішуються до внутрішніх справ ЗСА і передвиборчої президентської активности поодиноких її кандидатів.

„Якщо хочемо перетривати совєтський натиск і вдержати рівновагу сил між Сходом і Заходом мусимо рішучо змінити спосіб мислення і підходу до сьогоднішньої реальної політики, — заявляють на сторінках своєї преси лідери опозиційної західньонімецької Християнсько-демократичної партії, — бо в протилежному випадку наступить фінляндизація Західньої Европи з чого скористає тільки Совєтський Союз". На жаль, до цих здорових голосів перестороги не прислуховуються „реальні" політики сьогоднішніх західньоевропейських урядів до яких належить також вже згадуваний президент Франції Жіскар д'Естен.

Потрібна взаємодія

Очевидно, треба погодитись з думкою, що 30-річ-

(Закінгення на стор. 6)

Д-р М. Харкевич

Українські лікарі готуються до з'їзду в Детройті

Українське Лікарське Товариство Північної Америки обходить цього року, подібно як і більшість людей останньої тут еміграції, чи теж новостворених товариств і організацій своє тридцятліття. Це вже тридцять літ, час одного життя покоління, відколи багато з нас покинуло табори Німеччини й Австрії, залишило спомини воєнного лихоліття та почало ставити перші, несміливі, часто дуже незґрабні кроки на новому чужому континенті, що з волі Провидіння мав стати нам прибраною батьківщиною. Українське Лікарське Товариство Північної Америки, громадсько-професійна організація українських лікарів теж обходить того року своє тридцятліття. Може з тієї нагоди декому, навіть із лікарів молодших, а то й старших насунеться питання: з якою метою існує така організація як УЛТПА? Бож більшість українських лікарів, хоч би з рації своєї праці мусять бути членами Американської чи Канадської Медичної Асоціяції. Вони теж мусять належати до стейтових і повітових медичних товариств, бути членами академій чи з'єднань своїх спеціяльностей, як теж членами штабів своїх шпиталів. Розуміється, що з приналежністю до тих усіх товариств є пов'язані не раз доволі високі членські внески, а що гірше постійна, точна участь у обов'язкових, численних зборах і засіданнях.

Візія України

Ми українські лікарі були примушені покинути батьківщину, не тому, що ми були лікарями, лише тому, що ми були українськими патріотами. Всі інтелігентні люди як теж організації, до яких вони належали, мусять мати свою найважливішу життьову ціль, свій провідний маяк. Нашим маяком залишилася візія України, яку ми винесли в наших серцях із батьківщини. В довгих мандрівках та візія дещо змінилася, часто затратила свою гостроту, але залишилася досить сильною, бо ми не лише самі нею живемо, але теж передали її нашим дітям, чи тим, що прийдуть по нас. На мою думку, саме ця візія найкраще оправдує існування і впертої праці в нашому рідному товаристві, чого не кажуть сухі і лаконічні параграфи статутів.

Для гідногоо відзначення свого тридцятліття УЛТПА організує заходами Мічиґенського Відділу, в днях 27-го, 28-го і 29-го червня ц. р. традиційну, але теж Ювілейну Наукову Конференцію у Детройті. Відносно малий, але ідейний й працьовитий ґурт українських лікарів вже вдруге є господарем такої Конференції, бо перша відбулася в 1962 році.

Сам з'їзд відбудеться у т. зв. Центрі Відродження, а точніше в готелі Детройт Пляза, що належить до одного з наймодерніших готелів світу. Саме місто Детройт, всесвітній центр автомобільної індустрії, вже двократно впав жертвою пожарів. Своєї вітальністю, побудовою таких грандіозних ахітектонічних споруд, виказує незвичайне довір'я у свої сили та національний оптимізм. Ми звикли порівнювати такі масові регенераційні здібності до мітичного Фенікса. Може дух Фенікса теж уділиться учасникам нашого з'їзду та причиниться до пожвавлення нашої організаційної праці.

Зараз, один тиждень після конференції УЛТПА, відбудеться у тих самих приміщеннях національна конвенція Американської Республіканської Партії, рішення якої можуть відограти величезну ролю для майбутнього цілої країни.

Саме положення Детройту, коли глянете на мапу Америки й Канади є унікальним. Це місто лежить в центрі і на перехресті шляхів, що в'яжуть із собою більшість великих міст північного континенту, в яких живе і працює близько 80 відсотків членів нашого товариства. Коли знову брати під увагу час з'їзду, то ніяка критика не може мати місця. Кінець червня це час, коли вже відбулися всякі градуації, закінчилася наука, а ще не почалися літні табори.

Програма з'їзду

Сам з'їзд є плянований як наукова імпреза та забезпечить учасникам кредити першої категорії, бо це вже загальна тайна, що лікарі ніколи не виходять зі школи та постійно мусять доповнювати своє знання. Дуже важливою справою є дати нашим молодим колеґам-науковцям місце і плятформу для публічного виступу з доповідями дійсно дуже високої кляси не лише в українській мові, але теж з модерним правильним назовництвом, на жаль, якого не почуєте в поневоленій Україні. Для естетичних потреб організатори заплянували цілий ряд мистецьких виступів, як хоч би концерт мандолінової оркестри чи фортепіяновий рециталь нашої відомої піяністки Юліяни Осінчук.

Наукові доповіді, товариські зустрічі, бенкет, як теж ділова конференція гармонійно виповнять тих кілька днів та залишать для учасників незабутні спомини.

Організатори з'їзду, навчені попереднім досвідом, призначили доволі багато часу для відновлення і закріплення давньої приязні й контактів, що часто призабулися через хронічний брак часу і великі простори. Звичайно врочисте відкриття та святочний бенкет уможливить українській громадськості Детройту стрінутися і ближче познайомитися з українським організованим лікарським світом, як органічною частиною нашого громадського життя.

Ув успішному переведенні імпрези відограє важливий чинник — кількість учасників на з'їзді. Сподіваємося, що всі члени УЛТПА, як теж приятелі і зацікавлені особи візьмуть масову участь у цій дбайливо підготованій і цікавій Науковій Ювілейній Конференції у Детройті.

КАНАДА ДЕБАТУЄ ПРО СВОЄ МАЙБУТНЄ

Оттава, Канада. — Вислід референдуму в Квебеку створив міцну підставу для розв'язки проблем, зв'язаних з майбутнім устроєм і формами правління Канади, як цілости і її поодиноких провінцій. Вже тепер є ясним, що провінції змінять засяг своєї влади, але ще не з'ясовано, в якому напрямі перебудувати федеральну систему. Це і є головною темою сучасної „великої дебати" в Канаді.

Провідний член федерального кабінету Марк Лялянд, міністер енергії, в промові на форумі Канадської асоціяції фабрикантів так це сформулював: „Ми щойно пройшли референдум, у якому ми твердо змагалися за збереження єдиної Канади. Ми перемогли тих, які хотіли політичної суверенности з економічною пов'язаністю. Ми перевели ту важку боротьбу не на те, щоб отримати економічну суверенність з політичним пов'язанням".

Тими словами Лялянд видвигнув найсуттєвіший момент у дальших дебатах з провінційними урядами. Деякі провінційні уряди, особливо багатших провінцій, як Альберта, Саскачеван, Бритійська Колюмбія намагаються повністю перебрати в свої руки керування господарськими справами й виключити від участи федеральний уряд та користування природніми багатствами з боку інших провінцій. Особливо Альберта, яка посідає найбільші в Канаді запаси нафтової ропи, зайняла крайнє радикальне становище, відмовляючи всяких прав федеральному урядові й іншим провінціям, а це загрожує ослабленням федераційного пов'язання. Парлямент Альберти ухвалив закон, яким передав провінційному урядові повну контролю над продукцією та розподілом нафти. Провінційний уряд Альберти вже перед схваленням того закону намагався вести таку політику цін, яка узглянювала тільки інтереси провінції Альберти, а повністю йшла в розріз з інтересами всіх інших провінцій Канади.

Розв'язка проблеми албертської ропи буде пробним каменем дальшого розвитку внутрішньої ситуації в Канаді. Коли та провінція не поступиться, за нею можуть піти й інші.

КРИЗА ОМИНАЄ НІМЕЦЬКУ ГОСПОДАРКУ

Бонн, Західня Німеччина. — В Західній Німеччині господарські кола пильно слідкують за розвитком рецесії в ЗСА, щоб передбачити, чи вона вплине також на сповільнення німецької господарки.

Велика американська господарська криза у 1929 році великою мірою, а може й вирішно причинилася до важкої, довготривалої світової господарської кризи, яка вчинила в Німеччині великі спустошення. Тому німецькі кола бажають завчасу викрити евентуальні наслідки теперішнього застою в ЗСА на інші національні господарки. Західньонімецькі економісти переконані, що цим разом господарський застій Німеччину омине й обійдеться тільки незначним сповільненням.

Президент центрального банку Західньої Німеччини Карль Отто Пель, дав пресі інтерв'ю, у якому докладніше насвітлив сучасний господарський стан країни та накреслив дальші господарські перспективи.

Інфляція, головний спричинник сучасної рецесії в ЗСА, яка минулого року осягнула в західній Німеччині 5,7 відсотка в річному відношенні, цього року повинна дещо знизитися. Очевидно, що така інфляція не може спричинити важчих наслідків. Гірше представляється німецький платничий баланс із закордоном. Цього року Німеччина матиме величезний, як на німецькі умови, дефіцит, бо близько 12 більйонів дол. Одначе явище це переходове й із слідуючим роком дефіцит у міжнародній торговлі палатиме й Німеччина повинна ближчим часом знов мати значну надвишку. Наслідки теперішнього дефіциту будуть незначні, бо державний скарб розпоряджає величезними резервами. Тільки трішки впаде вартість німецької марки на світових ринках.

Дотепер Німеччина мала звичайно около 5 відсотків річного зросту продукції. Цього року буде спад, одначе й на далі буде підвишка, тільки тепер на около 2-3 відсотки у річному відношенні.

Деяку турботу викликує Іран. Західня Німеччина закуповувала там 13 відсотків свого споживання нафтової ропи, а тепер можуть вийти ускладнення, тому що вона приступила до економічних протиіранських санкцій. Застосування санкцій також може відбитися на деяких інвестиціях німецького промислу в Ірані.

РЕЗОЛЮЦІЇ XI ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ НТШ В ЗСА

Ми, дійсні члени, члени кореспонденти і звичайні члени Наукового Товариства ім. Шевченка в З'єднаних Стейтах Америки, зібрані на своїх XI Загальних Зборах у місті Ню Йорку цього дня 24-го травня 1980-го року, стверджуємо, що:

1. Події у світі та в поодиноких країнах за три роки від наших попередніх Загальних Зборів знову потвердили давню істину, що наука була і залишається першою і основною передумовою розвитку і поступу людства та поодиноких людських спільнот в усіх ділянках життя і творчости. Розвиток і події в цих трьох роках потвердили другу давню істину, що такі вільні і волелюбні країни, як наші З'єднані Стейти Америки, скеровують всі свої наукові сили і зусилля та досягнення виключно на благо власного народу та всього людства тоді, коли остання ще в світі колоніяльно-рабовласницька комуно-московська імперія, т. зв. Союз Совєтських Соціялістичних Республік, у неволі якого все ще перебуває силою і розбоєм підбитий і окупований наш волелюбний український народ, зловживає наукою та її досягненнями з одного боку для збереження своєї колоніяльної імперії, а з другого боку на поширення та закріплення своєї гегемонії в цілому світі;

2. Окремі значення і вартість мають зберігання, розвиток та збагачування національної науки в обставинах змагання до волі українського та інших поневолених Московією народів; вільна бо наука виявляє, доказує і поширює правду, що має вітальне значення та є найбільше на потребу для народу, що бореться за волю. Невпинне виявлювання, доказування і поширювання цієї правди про Україну і український народ є головним завданням українських науковців та української науки в діяспорі у вільному світі, що є рівночасно і головною передумовою їх власного самозбереження.

Отже, мавши це на увазі та нав'язуючи до резолюцій попередніх Загальних Зборів, XI Загальні Збори НТШ в ЗСА рішають і постановляють:

1. Висловити наш братній привіт та подив усім працівникам науки на Батьківщині, які в найтрудніших обставинах поневолення та не зважаючи на всі шикани і переслідування та перешкоди з боку ворога-окупанта, включно з беззаконними арештами і запроторюваннями на довгі роки до в'язниць, каторжних таборів чи психіятричних закладів, продовжують зберігати, розвивати та збагачувати українську науку новими вартостями і досягненнями.

2. Привітати між ними тих українських науковців, які ще донедавна були співучасниками змагань і боротьби за збереження і розвиток української науки в поневоленій Батьківщині та довгі роки були жертвами репресій ворога окупанта, і сьогодні, завдяки різним обставинам, перебувають між нами на волі; радо вітатимемо їх в організованих рядах нашого Т-ва.

3. Висловити сердечний привіт братнім Товариствам ім. Шевченка та їх Проводам у: Европі — вітаючи при цьому зокрема його голову, проф. д-ра Володимира Кубійовича, ініціятора відновлення НТШ та його діяльности в діяспорі, з нагоди його 80-річчя — в Канаді і Австралії, як і Проводам і Членству Української Вільної Академії Наук, Українського Вільного Університету, Українського Католицького Університету, Гарвардського Українського Наукового Інституту, Канадського Інституту Українських Студій, Українського Історичного Т-ва, Інституту ім. Липинського та всім іншим установам і особам, які творять, плекають і розвивають українську науку та збагачують нею вселюдську наукову скарбницю;

Піддержуючи в принципі все те, що скріплює і поширює та взагалі сприяє розвиткові української науки, включно із творенням нових, чи відновлюванням давніших наукових установ, Загальні Збори вважають, що творення чи відновлювання таких установ із будь-яких інших аніж наукових потреб і цілей не сприяє українській науці та її головним завданням.

4. Мавши на увазі нищівний похід ворога-окупанта проти української науки та її працівників і творців на Батьківщині, використовування тим ворогом його лженауки в цьому поході, та завдання, можливості і потреби вільної української науки в боротьбі проти того ворожого походу, доручаємо новообраній Управі нашого Т-ва продовжувати та поширювати і скріплювати заходи для:

а/ Посилення наукової діяльности нашого Т-ва та його членів в усіх ділянках науки, зокрема в ділянці українознавства, що включає і заініційовані вже заходи для видавання — спільно з іншими зацікавленими установами — українського наукового журналу;

б/ Найтіснішої співпраці з іншими вільними українськими науковими установами, зокрема з братніми Т-вами ім. Шевченка в інших вільних країнах;

в/ Поширення і скріплення зв'язків та співпраці з американськими та міжнародними науковими установами;

г/ В обличчі тієї смертельної загрози для українства, що зависла над українським народом на Батьківщині в обставинах здійснюваної окупантом народовбивчої політики „злиття націй", вжити всіх заходів для заохоти нашого наукового доросту включатися активно в ряди і працю НТШ та інших наших наукових установ.

Мавши на увазі завдання і потреби, як і можливості вільної української науки, Загальні Збори звертаються із гарячим закликом до українського громадянства та всіх українських установ дати вільній українській науці та її установам максимальну моральну і матеріяльну підтримку. Загальні Збори висловлюють подяку всім тим особам і установам, які цю підтримку виявили досі;

Збори зокрема вітають Український Народний Союз із відновленням його Культурної Комісії, яка у своїй праці користуватиметься радою і порадою нашого Т-ва та інших наукових установ, та з пляном створення власної мільйонової Культурної Фундації УНС, що матиме величезне значення для стимулювання дальшого розвитку і збагачування української науки і культури;

Загальні Збори доручають новообраній Управі Т-ва оформити Фундацію ім. Миколи і Наталії Данильченків, прибутки з якої мають бути призначені виключно на наукові цілі.

(Закінчення на стор. 6-ій)

Юліян Ревай — яким я його знав

Восени 1945 року я з родиною щасливо переїхали з Праги на американську окупаційну зону Чехо-Словаччини, до збірного УНРРА табору в Пільзні, де я вперше познайомився з колишнім прем'єром Карпатської України, незабутнім Юліяном Ревасм і його дочкою Аврелією. В розмові з Ревасм я довідався, що він приїхав до Пільзна з Праги тим самим поїздом, що і я. Йому, як і мені пощастило оминути тодішню совєтську й американську контролю. Совєтські власті на своїй демаркаційній лінії точно перевіряли документи пасажирів і чужинців, а тих, які не мали чеських документів, арештували; американці ж на своїй зоні біженців віддавали в руки большевикам.

Після полагодження реєстраційної процедури в УНРРА таборі Ревай загостив до моєї кімнати, нарікаючи на біль шлунка. На щастя, в наплечнику, який я привіз з собою крім речей першої потреби я мав одну пляшку горілки. Я почастував Юліяна цією чеською „медициною" і, як це наступного дня він пригадував, це була влучна медицина для заспокоєння шлунку.

По кількох днях перебування в таборі я виїхав траспортом з іншими біженцями аж у летунський табір у лісах біля Нюренбергу; Ревай залишився в Пільзні.

Друга фаза мого приятельського знайомства з д-р Юліяном почалася в Ню Йорку в 1951 році й продовжувалась 28 років аж до 30-го квітня 1979 року-дати його несподіваної смерти. Він уважав мене за свого близького приятеля, час до часу він бував на відвідинах у мене, а я майже двічі в тижні бував на товариській гутірці у нього. Юліян постійно плянував щось нового. Він був взірцевим громадсько-політичним робітником. Майже щороку він запрошував мене на річні святкування Соєдінєнія Карпатських Русинів (організація подібна до нашого УНСоюзу, тільки має багато більше членів і майна). В цих святкуваннях брали участь єпископи Карпатських Русинів, з якими він був у приятельських стосунках. У товаристві Ревая і д-р Василя Вереша в 1963 році ми були на авдієнції у єпископа Пассейку Кир Стефана Коціска. Ревай інформував єпископа про працю Карпатського Дослідного Центру й просив Владику, щоб у річницю мученицької смерти президента Карпатської України Августина Волошина він відправив панахиду.

Ревай був практикуючим католиком, парохіянином церкви св. Марії в Ню Йорку й членом церковного хору.

Він був основоположником Карпатського Дослідного Центру. Цей центр після смерти Юліяна Ревая на надзвичайному засіданні членів управи КДЦентру названо його іменем і тепер це — Карпатський Центр ім. Юліяна Ревая. Ще на основуючих зборах Карпатського Дослідного Центру в 1958 році мені було ніяково відмовити Ревасві його прохання, щоб я став пресовим референтом цього Центру. Я прийшов тоді до нього на приятельську гутірку і приніс зі собою перекуску (переважно це були печені кури або біла риба з Делікатессен), а тут після перекуски довідуюсь про творення Карпатського Дослідного Центру, до якого ввійшли о. д-р Василь Бойсак, д-р Петро Стерчо, д-р Степан Росоха, д-р Михайло Пап, проф. Августин Штефан, д-р Василь Вереш і інші. І так я „примусово" став референтом КДЦентру, дописуючи до нашої песи про всі дії цього Центру.

Ревай часто в розмові зі мною і д-ром Василем Верешем підкреслював потребу змінити нашу дотеперішню політику відносно наших сусідів. Ми мусимо знайти спільну мову з нашими сусідами й забути про постійну війну з усіма. Він як директор Українського Інституту Америки притягував до Інституту ряд не-українців. Він дозволяв чехам, словакам, мадярам, литовцям, лотишам, естонцям і іншим національностям мати свої імпрези в Українському Інституті Америки й при цій нагоді він інформував усіх про стан українського посідання в З'єднаних Стейтах Америки. Його цінну працю по цей бік океану відзначено в Інституті в місяці серпні 1974 року з нагоди його 75-ліття („Свобода" 16-го серпня 1974, ч. 145. „Відзначили 75-ліття Юліяна Ревая").

Ревай був людиною погідної і лагідної вдачі. Він був вродженим дипломатом, психологом і джентлменом, вперш у чергу супроти жінок, яких з пошаною цілував не тільки в руку за старим европейським бонтоном, але, вчасно засвоївши собі американський звичай, і в личко. Ви часто могли почути — „цілую ручки" — по телефоні — це були слова директора УІА Юліяна Ревая. Завжди усміхнений, жартівливий, а у вирішуванні складних завдань він завжди старався знайти компромісову розв'язку. Він був одночасно послідовним і настирливим, коли уважав, що хтось переходить межі у своїх вимогах...

Юліян Ревай як президент української федеральної кооперативи „Самопоміч" у Ню Йорку часто пригадував мені, щоб я став її членом. Я постійно зволікав це зробити, вкінці я вписався до кредитівки тільки тому, щоб заспокоїти постійне пригадування Юліяна. За віддану працю для УФКооперативи „Самопоміч" управа кредитівки вшанувала його спільним вечором і „Грамотою Подяки" за його вклад праці в розбудову кредитівок на терені ЗСА („УФКК Самопоміч в Ню Йорку вшанувала Юліяна І. Ревая". „Свобода", 30-го жовтня 1974. ч. 195).

На протязі свого 80-річного життя Юліян Ревай був правдивим Русином, вчителем, видавцем і редактором шкільних підручників, українізатором Карпатської Руси, редактором газет, послом, міністром, прем'єром Карпатської України, співосновником „Самопомочі" в Ню Йорку, директором УККА в Ню Йорку, директором Українського Інституту Америки, співтворцем і директором канцелярії Комітету побудови пам'ятника Тараса Шевченка у Вашінгтоні, основником і головою Карпатського Дослідного Центру й членом Дипломатичного Корпусу Послів Чехо-Словаччини в екзилі. За його працю УККА відзначив його 25-го жовтня 1969 року „Шевченківською Грамотою Волі", а Т-во Українських Інженерів ЗСА — почесним членством.

У Карпатській Україні Ю. Ревай був соціял-демократом, У ЗСА він був здеклярованим республіканцем. Він був активним членом Спілки Українських Журналістів Америки, дописуючи до ряду газет під псевдонімом Юліян Мірчак.

Вперше більшість українців почула ім'я Юліяна Ревая в 1939 році, коли творилася Карпатська Україна, і по радіо з Кошиць і Банської Бистриці українські передачі голосили про події на Срібній Землі й про тих, що ставили підвалини під нову незалежну українську державу.

Одного з цих передових синів Карпатської України, якого я мав честь особисто знати й з ним роками приятелювати, забрала лукава смерть 30-го квітня 1979 року ще заки він встиг списати рядки спогадів із своєї довголітньої праці для того народу, який по цей бік океану по сьогодні, на жаль, ще не знайшов своєї ідентичности. І саме тому Юліян Ревай створив зі своїми однодумцями й приятелями Карпатський Дослідний Центр, завдання якого — нести освідомлюючу працю для наших русинів з Карпатської України як в ЗСА, так і Канаді.

Доповіді, що їх члени КДЦентру виголошували для русинів, не залишилися без успіху. Слова „Україна" і „українець", які ще тому тридцять років не „пролізли" б крізь горла русинів, сьогодні вимовляється, а у їх церквах голосно говориться про „карпатських українців", ба, щобільше, в цих церквах русини вшановують тепер пам'ять свого мученика, президента Карпатської України монсеньйора Августина Волошина, якого в 1952 році большевики замучили в московській тюрмі

У цьому освідомлюючому процесі серед американських русинів найбільша заслуга Юліяна Ревая, який був членом парохії св. Марії в Ню Йорку й постійно закликав своїх земляків, щоб вони ставали членами парохії карпатських русинів і затіснювали особисті зв'язки з цією віткою нашого народу, яку нужда примусила еміґрувати до ЗСА й Канади, а чужі режими використали несвідомість цих людей для своїх цілей.

Роман С. Голіят

Благословення відновленої церкви в Перт Амбої

Свячене в Перт Амбої, Н.Дж., 20-го квітня 1980 року. Перший ряд (зліва): о. шамб. Степан Сулик — парох, Владика Кир Василь Лостен і Архимандрит Віктор Поспішіль. Другий ряд: о. Василь Ракачкий, ЧСВВ; о. Теодор Винник, ЧБМ; о. шамб. Леон Моско; о. шамб. Йосиф Федорик і о. Павло Барняк.

Однією з найкращих українських церков є церква Успіння Пресв. Богородиці в Перт Амбої, Н. Дж. У 1942 році о. Іван Шуховський закупив надзвичайно гарну площу просторого міського кварталу. На ній, наче на острові, тепер уже покійний Владика Габро побудував в 1950 році церкву, відтак у 1956 році — приходство, яке тепер служить за конвент для Сестер, а в 1960 році — імпозантну школу з авдиторією. О. шамбелян Степан Сулик, який душпастирює тут вже майже дев'ятнадцять років, викінчив цей чудовий український острів будовою вигідного та практичного приходства. Тепер о. Сулик відремонтував, відновив і вдекорував церкву в правдиво українсько - візантійському стилі.

На першому місці виднієна 40 стіп широка мозаїка в апсиді церкви, що зображує в своїй долішній частині Пресвяту Евхаристію, тобто Христа, що роздає Святе Причастя Апостолам. В горішній частині мозаїка зображує т.зв. Оранту — Пресвяту Богородицю з піднесеними в молитві руками, що своєю величиною і барвою домінує над усією церквою. Ця мозаїка взорована на мозаїці з XI-го століття у Св. Софії в Києві і тому її звуть Київською Стіною. Відновлений і позолочений чудово різблений іконостас пишається новими іконами, а інші мозаїки оздоблюють бічні нави.

Стеля святилища має велику ікону Бога Отця, а дещо за нею — ікона Духа Святого та дванадцять старозавітних пророків. На стелі нави перше місце займає велика ікона Христа Пантократора. Посередині нави на стелі пишається найбільша розмірами ікона Покровительки храму — Успіння Пресвятої Богородиці. Ця традиційна ікона, що вже в XI-му столітті була в Київській Лаврі, зображує поверх тридцяти осіб, що беруть участь у похоронах Богородиці. Між ними видно чотирьох єпископів, а саме: київського митрополита Веніямина Рутського, св. Йосафата Кунцевича, слугу Божого Митрополита Андрея Шептицького та Кир Сотера Ортинського, першого американського єпископа нашої Церкви; на стелі понад хорами є велика ікона, що зображує хрещення України за князя св. Володимира в 988 році. Крім цих є ще багато інших ікон та орнаментів в українсько-візантійському стилі.

Гідною уваги й оригінальною іконою, що її мабуть ніде-інде не побачите, є довгий на три стіни довжини церкви пояс, що зображує в 33-ох окремих, але зі собою сполучених сценах історію спасіння, починаючи від раю, а кінчаючи на Страшному Суді.

Мистці, які трудилися над відновленням церкви, є відомі всій українській спільноті. Проєкт розмалювання церкви скомпонував мистець Святослав Гординський. Усі ікони розписав мистець Мирон Білинський, а мистецьке розписання й орнаментику виконав Борис Макаренко.

Благословення Владикою Лостеном

У відсутності Митрополита Любачівського і на його прохання Владика Василь Лостен зі Стемфорду довершив в неділю 20-го квітня ц.р. чину благословення відновленої церкви.

Крім пароха Владиці співслужили отці: Теодор Винник, що зараз працює місіонарем поміж українцями в Арґентині, а парафія в Перт Амбої спомагає його працю там же, і о. Леон Моско, уродженець Перт Амбою, ректор Малої Семінарії в Стемфорді. Владика промовляв на обох Літургіях, складаючи сердечні ґратуляції парохові та вірним за їхню жертвенність і глибоке відчуття мистецького смаку, що виявлене в цій церкві. Владика висловив також признання за добрий приклад, що його дали іншим церквам вірні цієї парафії.

Святковний обід-свячене

По полудні в цю ж неділю українська громада в Перт Амбої зі своїми гістьми зібралася до просторої шкільної авдиторії. Урочистість почалася виступом шкільного хору місцевої парафіяльної школи під орудою учительки сьомої кляси Мирослави Моряк. Три окремі групи шкільних дітей в народних строях виконали відтак кілька народних танців під проводом Ніни Сулими. Парафіяльна школа начислює майже 200 дітей і є під управою Сестер Місіонарок Покрови Матері Божої.

Перт-амбойська парафія пишається добрим церковним хором, що його вже довгі роки веде Роман Левицький, відомий дириґент кількох хорів, учитель бандури та соліст-співак, що видав вже кілька своїх власних платівок з українськими народними піснями. Хор виконав кілька дібраних великодніх пісень, а відтак співав до чину благословення Свяченого, довершеного Владикою Лостеном.

По закінченні трапези о. шамбелян Л. Моско як тостмайстер представив цікаво, з легким гумором почесного гостя й інших промовців. Архимандрит В. Поспішіль, що здавна подивляє працю цієї парафії, у своїй довшій промові висловив вдячність о. Суликові за його труд над виданням літургічних текстів українською й англійською мовами на всі головні празники року, що ними послуговується сьогодні багато парафій. Він ствердив, що вся ця праця водночас з відновленою церквою вказує на взірцевий мистецький смак, солідне знання українсько-візантійської традиції нашого обряду та віддану любов до української церковної та народної культури.

Слідуючий промовець, о. Т. Винник, дякував парохові і вірним за щедру піддержку його місійних подвигів в Арґентині. В кінцевому слові о. парох подякував Владиці, гостям, мистцям і всім парафіянам за участь у цьому святі. „Ми принесли подарунок Христові і Його Матері через руки нашого Владики — в українському стилі відновлену церкву.

Хай приємна буде Богові наша жертва і вимолить для всіх нас Його благословення", — закінчив це свято о. парох.

В.П.

Українки Вашінґтону вшанували д-р Ніну Строкату-Караванську

В середу, 13-го лютого ц.р., з ініціятиви голови Жіночої секції при Об'єднанні Українців Вашінґтону Ольги Масник був улаштований Вечір для вшанування д-р Ніни Строкатої-Караванської з нагоди її новосілля. Участь у цьому Вечорі взяли також інші жіночі організації міста Вашінґтону: Марійська дружина при церкві св. Родини, Сестрицтво св.кн. Ольги при українській православній церкві св.ап. Андрія Первозванного, жіноча організація при корпорації св. Тройці та Союз Українок Америки Відділ 78.

Вечір відкрила і привітала д-р Ніну Строкату-Караванську голова Ольга Масник. З привітами виступали також представниці інших жіночих організацій: Стефа Дячук, Галя Біровець, Уляна Сось та Орися Новосівська.

Після цих привітань проф. Петро Одарченко виступив із доповіддю, в якій він розповів про життя й діяльність д-р Ніни Строкатої-Караванської. Подаємо коротке резюме його доповіді.

Ніна Антонівна Строката народилася 31-го січня 1925 року в місті Одесі. Батько її, український вчений — кандидат наук, за фахом економіст. Ніна Антонівна закінчила Одеський Медичний Інститут із відзнакою. Спочатку вона працювала в Одеському мікробіологічному інституті, а потім шість років — лікаркою на півдні України. З 1957 року до травня 1971 року д-р Строката-Караванська була науковим працівником Одеського Медичного Інституту, спеціялізуючись у ділянці мікробіології. Ніна Строката опублікувала багато цінних наукових праць у спеціяльних наукових журналах і наукових збірниках, що виходили в Києві, Одесі, в Москві, Ростові та в інших містах. Наукові праці д-р Ніни Караванської користувалися великим успіхом серед спеціялістів.

В 1961 року Ніна Антонівна одружилася з Святославом Йосиповичем Караванським, який у кінці 1960 року був звільнений з ув'язнення після 16-річного перебування в неволі. В листопаді 1965 року С. Караванський був удруге заарештований і йому без суду продовжили термін ув'язнення на дев'ять років.

Ніна Антонівна брала діяльну участь у кампанії захисту свого чоловіка, а також інших українських діячів, зокрема Валентина Мороза. За свої сміливі виступи в обороні політичних в'язнів Ніну Антонівну в травні 1971 року звільнили з праці в Інституті. Посилилися переслідування, цькування, виклики на допити. Створилися тяжкі умови для дальшого перебування на Україні. Ніна Антоніна виїхала в Нальчик (Кабардино-Балкарська республіка). В грудні 1971 року аґенти КҐБ зробила обшук в одеській квартирі, а також і в Нальчику в новій квартирі, де в той час жив зі своєю родиною звільнений з ув'язнення на короткий час Юрій Шухевич. Ніну Строкату-Караванську заарештували, обвинуватили в антирадянській аґітації та пропаґанді і 1972 року засудили на чотири роки концтабору. На захист Ніни Строкатої-Караванської виступив Громадський комітет на чолі з львівським журналістом Вячеславом Чорноволом, адв. А. Сахаров і американські мікробіологи. На початку грудня 1975 року Ніна Строката-Караванська була звільнена з Мордовських концтаборів і відбувала заслання в Калузькій області. Американські мікробіологи встановили з нею контакт і запросили її на річну конференцію мікробіологів у травні 1976 року, але влада не дозволила їй поїхати на цю конференцію до ЗСА.

Перебуваючи на засланні в Тарусі Калузької області, Ніна Антонівна звернулася з листом до ОН в обороні Надії Світличної; 1976 року вона стала членом Української Гельсінкської Групи, рішуче виступаючи в обороні свого чоловіка та інших політичних в'язнів. Ніякі переслідування не зламали її, вона мужньо захищала права людини і права поневоленої української нації.

В кінці 1979 року Ніна Антонівна і Святослав Йосипович виїхали з Совєтського Союзу на Захід. Ми щиро вітаємо їх обох! Ми глибоко шануємо їх, як непохитних мужніх борців за людські й національні права українського народу.

Ніна Антонівна подякувала за привіти і сказала, що ніякого героїзму вона не вбачає в своїй поведінці, бо вона діяла так, як велить їй совість, обов'язок і людська гідність.

Присутні на новосіллі Ніни Антонівни і Святослава Йосиповича подарували певну суму грошей, інкрустовану тарілку - мистецький твір українського різьбарства, порцеляновий посуд з українським національним орнаментом (на 8 осіб) і практичний подарунок для господарства — пилосмок.

Вечір закінчився дружньою розмовою з Ніною Антонівною. Упорядниці Вечора частували гостю і всіх присутніх кавою, чаєм і печивом.

О.М. і П.В.

Сумівське Свято Матері у Вотервліті

Відділ СУМА ч. 45 ім. Галич-Олбанської Округи (Амстердам-Вотервліт-Коговз і Трой) відбув 11-го травня Свято Матері в залі Українського Клюбу при участі біля 130 осіб. Сумівець Богдан Демчар привітав усіх гостей, зокрема всіх матерів. Гурток сумівок виконав вільноручні вправи при співі молитви „Боже Великий". Наші найменші із садочка СУА під проводом Люби Кушнір виголосили разом два вірші на честь мами. Дев'ять сумівок виконало вправу з синіми хустинками. Змістовну доповідь добре виголосила про День Матері Марта Свідерська. Вона підкреслила великий культ Богоматері в Україні від перших часів християнства аж досі, згадала наших великих князів, Січ і УПА, і про те, що багато наших церков присвячені Богородиці.

Доля українських матерів була важка під час воєнних лихоліть, особливо тепер у поневоленій Україні. Українська мати вщіплює в своїх дітей любов до Бога, рідної Церкви, рідної землі та українського народу, і це її найбільша заслуга.

Христя Хорват продеклямувала „Привіт нашій мамі" і „Молитву за матусю", а дівчатка вправляли синіми хустинками.

Парох Вотервліту о. Т. Гуманицький поблагословив обід і відспівав з усіма „Христос Воскрес". Потім відбувся обід, що його приготовив Михайло Демчар з родиною. Молодь допомагала розносити страви.

Хор сумівок проспівав пісню „Наша мати". Вірші деклямували: Ірка Наугольник — „Бажання мамі" Ю. Шкрумеляка, Йосип Демчар — „Коханій матусі", Стефця Коновальчук — „Моя мама", Роман Гарасимяк — „Дорогій матері".

Танок „Веснянку" виконали: Ганя Демчар, Діяна Шевчук, Богдан Демчар і Петро Шевчук. Хор сумівок проспівав „Україно, моя рідна".

Стефанія, Христя і Степан Урбани продеклямували поему І. Блажкевич „Величаєм тебе, мамо". Михась Савків деклямував „Оду до матері" Б. Ігоркова, Стефця Коцур — „Молитву за маму", Івась Семчук „У мамин день" Р. Завадовича. Гопака відтанцювали бравурно восьмеро сумівців. Вкінці М. Бережанський подякував голові Українського Клюбу І. Карабінові і численним громадянам за підготовку свята та участь у ньому, після чого всі відспівали „многая літа" присутнім матерям.

День Матері відбувся тут з гарною програмою. Були навіть гості з дальших сторін, навіть одна лемкиня з Польщі, що не забула української мови.

І.Д.

Перша конференція про стародруки, писані кирилицею

В п'ятницю, 28-го березня, в приміщеннях Колеґії св. Андрея у Вінніпеґу, Департамент Славістичних студій на Манітобському університеті при співпраці з Канадським Інститутом Українських Студій і Колеґії св. Андрея влаштував першу такого роду конференцію, присвячену старим кириличним рукописам і стародрукам, що зберігаються в канадських бібліотеках і приватних книгозбірнях. Програма конференції включала наступні доповіді, які будуть друковані в „Журналі Українських Студій": Едвард Касинець (Гарвардський університет): „Старі кириличні рукописи і книги — історична еволюція і сучасна історіографія"; Іраїда Тарнавецька (Манітобський університет): „Старі східньослов'янські кириличні рукописи і книги в канадських фондах — загальний огляд"; Наталія Пилип'юк (Гарвардський університет): „Давня українська література — огляд видань і дослідів за останніх 25 років"; Роберт Метісон (Бравнський університет): „Методологічна проблема опису давніх рукописів і книг на прикладах бібліотеки Митрополита Іларіона - Огієнка". Про збірку стародруків, які зберігаються в Славістичній секції бібліотеки Манітобського університету, говорив І. С. Мухин, голова секції.

Конференцію вів її організатор Ярослав Розумний з Манітобського університету. Після конференції учасники оглянули виставку рукописів і стародруків Митрополита Іларіона, що зберігаються в бібліотеці Колеґії св. Андрея. Коментарі до окремих книг давав Р. Метісон.

Торонтський оперовий хор концертує

Оперовий хор у Торонто знову приготував чудову несподіванку! Це ж ніби так недавно ми слухали з насолодою та подивляли оперу „Купало", а ось вже нова імпреза. Цим разом не опера, а „Опера в Концерті" — програма, зложена з уривків опер українських композиторів у виконанні оперового хору, Гамілтонської симфонічної оркестри та солістів Роксоляни Росляк, Ганни Колесник, Мікеля Страно та Леоніда Скірка.

Концерт відбувся 18 і 19 квітня ц.р. у залі „Ґрейт Гол", у Гемілтон Плейс, в Гамілтоні, модерній акустичній залі. Концертом диригував Володимир Колесник, колишній дириґент і мистецький керівник Київської Опери і Балету ім. Т. Шевченка. Помічник концерт-майстра — Зіновій Лавришин.

Цілою підготовкою зайнялося Товариство Української Опери в Канаді і вони також приготовили сердечне прийняття після концерту в суботу.

Гамілтон — досить центрально розташоване місто південно-східнього Онтаріо і тому не диво, що на концерт з'їхалися слухачі з ближчих та дальших місцевостей. З Торонто навіть їхали зарезервовані автобуси для тих, що не мали транспортації.

В Оперовому хорі співає 83 хористів і хористок, це переважно ті самі, що співали минулого року в опері „Купало". Заохочені успіхом і позитивною працею, вони не хотіли закінчити своєї діяльности на постановці „Купала", а хотіли далі працювати. Так і дійшло до цього концерту. В програмі концерту були деякі твори, які ми чули чи не перший раз не тільки в Торонто, а й на Північно-американському континенті. В програмі концерту були: „Увертюра" до опери „Тарас Бульба", музика Лисенка-Ревуцького, інструментація Лятошинського. Пориваючий і темпераментний вступ оркестри створив відразу потрібний настрій на залі. Перший вступ хору зі словами „Засвистали козаченьки" просто емоційно приголомшив слухачів;

„Карпатська леґенда" — симфонічна поема Вадима Гомоляки, має чудові контрасти ніжного ліризму з героїкою, стихією природи та почуттям її краси. Композитор гарно тут використав мелодичні прикмети гуцульської музики. Це повний романтики твір сучасного композитора України. Виконання було знамените! Це був єдиний твір на програмі чисто оркестральний, без хору;

Перша дія з опери „Купало" Вахнянина була закінченням першої частини програми. Роксоляна Росляк, солістка Канадської Оперної Компанії, співала ролю Одарки; Ганна Колесник, колишня співачка Київської опери, співала Галю. Хор співав прегарно, музика насичена настроєм купальських пісень і звичаїв, а дует Одарки та Галі на тлі хору „Ой, на Івана..." вийшов неповторно!

По перерві хор і оркестра виконали „Туман хвилями лягає" з першої дії опери „Утоплена" Лисенка. Цей нелегкий музичний твір оригінальний тим, що Лисенко вживає дві різні пісні для жіночого і чоловічого хорів одночасно. Треба точности та прецизности, щоб його добре виконати. Обидва хори творили прекрасну співгру двох мелодій.

Ганна Колесник і Леонід Скірко з оркестрою заспівали дует Карася й Одарки з другої дії опери „Запорожець за Дунаєм". Дискретна гра та міміка, як і знамените вокальне виконання обидвох солістів викликало бурю оплесків.

Настав час хорові показати свою блискучу техніку: це був хор з опери „Перша весна" Жуковського „Загриміли понад степом грози". Цю повну напруги чотириголосну фугу хор виконав з динамікою, прецизністю, в неймовірному темпі для вимовляння слів хористами і викликав неповторне враження стихії — пожежі в степу.

Наступну точку виконав хор з оркестрою та чотирма солістами — це була друга дія з опери „Купало" Вахнянина; співали Роксоляна Росляк, Ганна Колесник, Мікель Страно та Леонід Скірко. Цілість вийшла дуже гарно, але найбільше враження на слухачів зробила кінцева „Молитва", де дириґент зумів стишувати хор до такого пініссімо, що здавалося наче хор зникає в просторі... Публіка зі захопленням і подивом оплескувала цю річ.

На закінчення хор з оркестрою виконали першу дію з опери „Катерина", а саме „Вечерниці". Виконання було таке незвичайно гарне, що публіка довго, стоячи, оплескувала виконавців і окликам „Браво!" не було кінця.

Оперовий хор можна з чистою совістю назвати одним з найкращих українських хорів на Американському континенті. Хор звучить, як одна цілість, співає ритмічно, прецизно, музикально, реагує на найменші динамічні нюанси. Дириґент Володимир Колесник осягає зі своїм „інструментом" неймовірні ефекти. А солісти рішуче своїми виступами зробили концерт ще успішнішим.

Критик Антоні Гамонд у щоденній гамілтонській газеті написав, що Гамілтонська симфонічна оркестра в руках Колесника грала не тільки знаменито, але багато ліпше, як грає звичайно. Про хор написав, що це є добре витренований хор, який дуже добре реагує на дириґента, може гордитися кількома сильними голосами і має дуже добру рівновагу поміж голосами.

Обидва концерти, і в п'ятницю і в суботу, були знамениті й успішні. Ми, в Торонто, сповнені гордощів за свій хор, і добре було б, щоб усі наші більші осередки запросили до себе Оперовий хор з дириґентом Володимиром Колесником і тим дали нагоду ширшій українській громаді пережити цю незвичайну мистецьку подію в нашому культурному житті.

Оксана Бризгун-Соколик

БУДІВНИЧІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В 1979 РОЦІ

З нагоди 85-ліття УНСоюзу, його Організаційний Відділ намітив був для поодиноких Округ ювілейну квоту членів.

З приємністю стверджуємо, що деякі Округи серйозно взялися до праці і виконали, а то й перевиконали їм призначену квоту.

До тих Округ, які найкраще виконали квоту належить Округа Вілкс Бери, яка виконала свою квоту на 110 відсотків. Ця Округа здобула перше місце поміж усіми Округами УНСоюзу. Вона охоплює 9 Відділів і її очолює мґр Роман Дяків.

Друге місце зайняла Округа Твердого Вугілля Шамокін, виконавши квоту на 106 відсотків. Цю Округу очолює відомий та заслужений союзовий діяч Тимко Бутрей. В ювілейному році Округа Шамокін збагатилася новим Відділом ч. 389 з осідком в Лігайтоні, що його зорганізував заслужений союзовець Михайло Хомин. Тепер Округа начисляє 21 Відділів. Гарні успіхи мали в цій Окрузі такі відомі і заслужені секретарі як вже вище згаданий Тимко Бутрей,, секретар 164 Відділу, Йосип Чабан, секретар 242-го Відділу, пані Олена Словік, секретарка 7-го Відділу, пані Маргарета Гентош, секретарка 305-го Відділу та Іван Петрунцьо, секретар 78-го Відділу.

Третє місце здобула Округа Філядельфія, її очолює Петро Тарнавський. Округа нараховує 40 Відділів з яких 12 секретарів і організаторів приєднали по 10 і більше членів. Тими будівничими УНСоюзу стали наступні союзовці: старший обласний організатор Степан Гавриш, який опікується цією Округою, головний радний Іван Одежинський, Теодор Дуда — секретар 163-го Відділу, Володимир Винницький — секретар 239-го Відд., пані Дарія Цапар — нова секретарка 347-го Відд., Володимир Яців — новий секретар 32-го Відд., Андрій Кушнір — секретар 83-го Відд., Василь Євтушенко — секретар 422-го Відд., Богдан Одежинський — секр. 216-го Відд., Петро Щерба — секр. 173-го Відд., панна Христина Фуґа — секретарка 269-го Відд. та Федір Петрик — секретар 362-го Відділу.

Відносно числа приєднаних членів, то так, як і попередніх років, Округа Філядельфія здобула перше місце поміж усіми Округами приєднуючи 453 нових членів. Друге місце здобула Округа Ню Йорк, яка приєднала 251. Округу очолює головний радний Микола Хоманчук, який заразом є секретарем 5-го Відділу і приєднав 26 членів.

Третє місце зайняла Округа Чікаґо приєднавши 197 нових членів. Головою Округи є головний радний Михайло Сорока. Четверте місце здобула Округа Торонто, яка приєднала 184 нових членів. Її очолює відомий союзовий і громадський діяч Богдан Зорич. Округою опікується обласний організатор Теодозій Волошин, який сам приєднав в тому часі 105 нових членів.

На п'ятому місці є Округа Клівленд із 149 новими членами. Головою Округи є інж. Іван Фур. Найкращий успіх в цій Окрузі мав відомий союзовий діяч Михайло Кігічак, який, здобувши 47 членів, став першуном між усіми секретарями.

Між жінками-організаторками перше місце здобула всім добре відома пані Квітка Стецюк, секретарка 25-го Відділу УНС в Джерзі Сиґі, зорганізувавши 37 нових членів. Друге місце здобули пані Текля Мороз, секретарка 465-го Відділу, з Монтреалю (Канада) і Олександра Дольницька, секретарка 434-го Відділу, теж з Монтреалю. Обидві пані здобули по 30 членів кожна. Третє місце із 26 новими членами припало молодій організаторці панні Марті Кордубі з Бостону, Масс.

Чоловіки-організатори, які мали найкращі успіхи в організуванні членів це: Михайло Кігічак, секретар 240-го Відділу з Клівленду — 47 членів, Володимир Гавриляк, голова Округи Рочестер і секретар 316-го Відділу — 43 членів та Роман Татарський, голова Округи Детройт і секретар 94-го Відділу — 41 членів.

Всіх будівничих УНСоюзу, які здобули в ювілейному році 10 і більше членів було 79.

Хочеться згадати ще тих секретарів, які послідовно кожного місяця приєднували членів. Це ті союзові працівники, які направду дуже щиро і віддано трудилися для УНСоюзу. Їм належить наша спеціяльна подяка та ґратуляції. Ними є: довголітній заслужений союзовець Михайло Семків, секретар 379-го Відділу з Чікаґо, голова Округи Рочестер та секретар тамошнього Відділу Володимир Гавриляк, пані Олександра Дольницька, секретарка 434-го Відділу з Монтреалю, Андрій Кушнір, секретар 83-го Відділу з Філядельфії, Петро Тарнавський, голова Філядельфійської Округи та секретар 375-го Відділу у Філядельфії і голова 375-го Відділу Іван Данківський.

Т. Волошин 432 — 105
С. Гавриш 83 — 91
М. Кігічак 240 — 47
В. Гавриляк 316 — 43
Т. Бутрей 164 — 37
Квітка Стецюк 25 — 35
О. Чабан 242 — 31
М. Семків 379 — 30
Ол. Дольницька 434 — 30
Текля Мороз 465 — 30
М. Хоманчук 5 — 26
Марта Кордуба 153 — 26
М. Фединишин 155 — 26
Б. Зорич 432 — 26
Анна Гарас 47 — 25
Дарія Цапар 347 — 25

І. Геврик 445 — 25
Д. Пищ 458 — 25
В. Палідвор 204 — 23
А. Копистянський 327 — 21
Т. Сливінський 59 — 19
М. Юзенів 194 — 19
Олена Олек 22 — 18
В. Яців 32 — 18
М. Турко 63 — 18
А. Кушнір 83 — 18
С. Іваницький 276 — 18
Стефанія Кочій 472 — 10
А. Слюсарчук 174 — 17
І. Кнігницький 430 — 16
А. Іванюк 106 — 15
І. Пригода 200 — 15

І. Данківський 375 — 15
Олена Словік 7 — 14
Д. Головатий 53 — 14
Т. Кубарич 217 — 14
Христина Фуґа 269 — 14
Г. Корбяк 146 — 13
А. Джула 161 — 13
І. Малко 320 — 13
І. Телюк 414 — 13
П. Шевчук 13 — 12
Марія Гаравус 127 — 12
П. Щерба 173 — 12
П. Ліщак 230 — 12
І. Скіра 153 — 11
І. Одежинський 216 — 11
І. Флис 267 — 11

В. Оріховський 353 — 11
Б. Футей 358 — 11
Стела Раси 171 — 10
А. Лозинський 204 — 10
Анна Ремік 238 — 10
Марія Душник 239 — 10
М. Захарко 349 — 10
Ф. Петрик 362 — 10
Й. Ярема 372 — 10
П. Тарнавський 375 — 10
Я. Карпяк 385 — 10
М. Нич 379 — 10

Знимок не прислали такі організатори:

Р. Татарський (94) — 41, Т. Дуда (163) — 29, В. Винницький (239) — 25, Ю. Баранюк (371) — 14, В. Крайник (423) — 13, М. Карачевський (221) — 12, Стела Федик (292) — 12, В. Євтушенко (422) — 12, І. Ярчак (113) — 11, Ґльорія Пащин (125) — 11, В. Стефурин (169) — 11, В. Козак (213) — 11, Марія Дейчаківська (233) — 11, П. Крепіч (369) — 11, Катерина Вайтгед (47) — 10, П. Когут (56) — 10.

Виступ „Зорепаду” в Коговзі

Коговз, Н.Й.(І.Д.). —Вже четвертий рік хореограф Рома Прийма-Богачевська з Ню Йорку веде 8-місячну школу українських танців у Трою, Н.Й. Зорганізував її Гурток Любителів Мистецтва при українській православній парафії св. Миколая під керівництвом інж. М. Гереця. Учасниці й учасники школи створили танцювальну групу „Зорепад”, що відбула свій успішний вечір танців „Гомін України” у залі середньої школи в Коговзі 26-го квітня. Наперед дівчата вивели гагілки з заквітчаними обручами в руках. Потім шість хлопців із солістом Михайлом Коцуром виконали „Чумака”. Група старших дівчат в лемківських одягах із Пряшівщини вивела Закарпатський танок. Молодша група дівчат і хлопців відтанцювала характерний танок „Польочку” (чеського походження, популярний в Европі).

Дві сестри-бандуристки, Христина (альт) та Уляна (сопран) Клюфас із Сиракюз, Н.Й., відіграли „Танок для бандур” і „Гомін степів” Гр. Китастого та проспівали „Зоре моя, вечірняя” Стеценка, „Мавку” Білаша, „Думу про Бондарівну” та народну пісню „Ой важу я, важу” при супроводі на бандурах. Наші молоді бандуристки добре опанували гру на бандурі та доброю інтерпретацією й виконанням різного жанру пісень захопили публіку.

Старша група дівчат виконала танець „Гуцулку” із солістом М. Коцуром. Восьмирічний Ромчик Якубович відтанцював сам „Легіника” під невгаваючі оплески публіки. Молодша група дівчат і хлопців виконала „Верховину”, пізніше „Козачка”. Старша група дівчат, разом з гістьми, професійними танцюристами: А. Цегельським. О. Ковачем, А. Кизиком і Ст. Олексином, виконала хореографічну сценку „На Івана Купала” довкола Святоіванської ватри з традиційними скоками через ватру. Потім старша група дівчат виконала характерний танок „Ворожіння” з Купальського вечора. Обидві Купальські хореографічні композиції, укладу маестро Р. Прийми-Богачевської, як і дует „Залицяння” Роксана Герець й Андрій Кизик — були виконані на професійному рівні. Молодша група виконала бравурно „Гопак”. Старша група дівчат виконала характерний танок з кошиками „На базарі”, цетральну ролю успішно віддала Даня Наугольник. Гумористичний танець „Баба” виконали вищезгадані професійні танцюриста, як залицяльники до „баби”, що її відтанцював М. Коцур з Ромчиком Якубовичем на голові в жіночому одязі серед загальної веселости. Останній танець „Метелицю” виконала бравурно старша група дівчат з гістьми-танцюристами і М. Коцуром. До всіх танців приґравала на акордеоні Надія Семчук з Амстердаму.

У фіналі вийшли на сцену всі виконавці програми і тоді багатозаслужену прімабалерину-хореографа Рому Прийму-Багачевську привітала вся заля стоячою овацією, а найменші танцюристи вручили їй китицю квітів. Наша славна прімабалерина і хореограф пані Рома зуміла свою велику любов до українського танкового мистецтва передати учням своїх танкових шкіл.

Мистецька Рада Нюйоркського стейту своїми дотаціями уможливила відбути вже четверту школу танків. Від вересня 1979 року до кінця квітня 1980 року відбулося в залі Українського Дому у Трою 36 лекцій танців при участі біля 40 учасниць і учасників, у тому тільки сім хлопців! Де наші хлопці? у висліді опитування виходить, що наші батьки...перегодовують своїх спадкоємців так, що їм важко танцювати, бо...забагато важать! Натомість зґрабні дівчата радо ходять до школи танців. Цей вдатний вечір зфільмовано й подано на телевізійному каналі ч. 8. у днях 27-го квітня і 1-го травня.

Найбільше праці вложили у той вечір голова Гуртка Любителів Мистецтва інж. Михайло Герець, адміністративний директор Ярослав Склярик, колишній учасник школи танців В. Авраменка у Трою в 1929 році, членки Комітету зв'язків — Алла Герець, мґр Д. Якубович і Ст. Наугольник. Комітет костюмів — мґр Д. Якубович, А. Герець і п-і Сорока. Квитки продавали О. Тихоня і В. Колодій.

Треба підкреслити стилеві одяги. Панство Якубовичі уфундували закарпатські одяги, їздили за відповідними матеріялами до Ню Йорку. Михайло Майорчак з Геркімеру пошив по зниженій ціні чобітки для „Зорепаду”

Прибуло біля 300 осіб з цілої округи, в тому майже третина американців. Багато наших молодих подруж з дітьми не прийшло, хоч це було б великою заохотою для їхніх дітей вступити до школи танців. Українські танці — це важлива частина мистецького виховання нашої молоді, що потім ціле життя має сантимент до українства.

Танцювальна група „Зорепад” також мала виступ в Олбані в неділю 4-го травня. Хореограф Рома Прийма-Богачевська відбула школи танців цього року в Ню Йорку, Пассейку та у Трою; її школа виступала на Фестивалі св. Юра в Ню Йорку на 7-ій вулиці; вона матиме курси танців на Верховині цього літа і її учні виступатимуть на Фестивалі молоді на Верховині.

Софія Ліщинська — меценатка ФКУ

Кембрідж, Масс.(ФКУ).— Хоч Софія Ліщинська живе далеко від Гарвардського університету, бо в місцевості Санівейл біля Сан Франсіско, одначе вона пильно слідкує за розвитком діяльности Українського Наукового Інституту Гарвардського Університуту (УНІГУ). Послухавши ще й звідомлень про щоденну працю та завдання Українського Гарварду на інформаційних сходинах ФКУ, пані Софія — вдова й пенсіонерка, заявила: „Що тут багато думати, український науковий осередок у Гарварді — найбільш корисне діло, що його творить наша еміграція. Зголошую пожертву в сумі 1,000. долярів”. — І таку суму із своїх скромних заощадностей переслала до Кембріджу на фонд українських студій в Гарвардському університеті.

Софія Ліщинська походить зі Самбора. До Америки приїхала в 1950 році. Емеритка від 1965 року. По смерті свого чоловіка Осипа переїхала з Чікаґо до Каліфорнії і живе в домі своєї доньки Люби і її чоловіка Осипа Кладко. Книжки та преса є для неї тепер особливими приятелями, бо сім'я Кладків живе у віддаленні від більшої української громади. Фондом Катедр Українознавства вона цікавиться від часу його повстання і цінить конструктивні зусилля тієї установи.

Мгр Осип Кладко є головою Комітету ФКУ на околиці Сан Франсіско, він і його дружина є теж меценатами ФКУ.

Відділ УККА у Фініксі відбув річні збори

В суботу 26-го квітня ц. р. відбулись загальні збори Відділу УККА в Феніксі, Арізона.

Згідно зі звітом управи Відділу, стан членства Відділу збільшився більше як вдвічі, а збірка Національного Фонду дала те, що Відділ вийшов на 26-те місце в загальнокрайовому списку, випереджуючи такі міста, як Денвер і Піттсбурґ. Поза тим пожвавлені зносини з урядовими чинниками.

Після уділення повної абсолюторії уступаючій управі, на каденцію 1980-81 обрано управу Відділу попереднього складу з малими змінами в розподілі функцій і додано ще двох членів. Склад управи наступний: інж. В. Чопівський - голова Відділу, Я. Росола — заступник, інж. Ю. Голоскевич — секретар української мови, Р. Бадинський — секретар англомовний, М. Бурда — скарбник, Г. Сливка — референт УНФонду, М. Теслевич — культ-освітній референт, Д. Дидик — вільний член, Т. Качка — вільний член.

Контрольна комісія: М. Білоус, С. Попович і В. Козак. Суд чести: інж. М. Чопівський, І. Ванько, і В. Дувірак.

Відділ УККА в Феніксі уже третій рік видає свій „Бюлетень” — місячник, суспільно-громадський інформативний журнал, який з бігом часу повинен перетворитися в належний пресовий орган для місцевого громадянства.

М.Ч.

КРАЙОВИЙ РЕФЕРАТ УСП

повідомляє, що

в днях 14-го і 15-го червня 1980 року на Пластовій Оселі „Писаний Камінь", біля Клівленду, Огайо

відбудеться

ХІУ КРАЙОВИЙ З'ЇЗД УСП

Відкриття в суботу, 14-го червня 1980 р., о год. 10-ій ранку

- Нічліг і харчування — 15.00 дол. від особи.
- В програмі: дискусія над майбутністю УСП і Пласту, вибір проводу УСП, теренова гра, спорт і „барбекю".

ЗА КРАЙОВИЙ РЕФЕРАТ:

ст. пл. Петро Ставничий
крайовий референт

ст. пл. Ігор Фіґлюс
заступник референта

ПОВІДОМЛЕННЯ

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

ЧЛЕНІВ УКРАЇНСЬКОГО КООПЕРАТИВНОГО ВИДАВНИЦТВА

„ЧЕРВОНА КАЛИНА"

відбудеться

дня 8 червня 1980 р. (неділя), год. 10 рано

в приміщенні Українського Народного Дому в Ню Йорку при 140 Друга Авеню, **в домівці 1-ої УНА Дивізії** на 3-му поверсі

РАДА ДИРЕКТОРІВ

МУЗИЧНА СТУДІЯ

ІГОРЯ БІЛОГРУДА

Чікаґо-Бервин

повідомляє, що

29-ий РІЧНИЙ

ІСПИТ-КОНЦЕРТ УЧНІВ СТУДІЇ

відбудеться

в неділю, 8 червня 1980 р., о год. 3 по пол.

в The Nineteenth Century Woman's Club
178 Forest Avenue, OAK PARK, Ill.

В програмі твори: БОГДАНІВА, БЕТГОВЕНА, ЛЯТОШИНСЬКОГО та інш.

Увага! *Бёрхтесґаден!* *Увага!*

ТОВАРИСЬКИЙ З'ЇЗД

КОЛИШНІХ УЧНІВ УКРАЇНСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ в БЕРХТЕСҐАДЕНІ

відбудеться

в суботу й неділю, 4-5-го жовтня 1980 року
в мотелі Holiday Inn — Strongville
при роздоріжжю доріг ч. 71 і ч. 82
Cleveland, Ohio 44136
Тел.: (216) 238-8800

До участи сердечно запрошуємо Преподобних Отців-Катехитів, ВП. Панів Професорів і всіх Учнів з їхніми Родинами.

Зголошуватися на адресу: ОСИП ВРУБЛІВСЬКИЙ, 3402 Hearthstone Rd., Cleveland, Ohio 44134, телефон — (216) 238-7467.

Організаційний Комітет

Полк. Аверкій Гончаренко — визначний український військовик

В дні 12-го 1980 року відійшов у вічність полковник Аверкій Гончаренко, один з останіх учасників бою під Крутами та польовий командант Юнацької Військової Школи ім. Б. Хмельницького в тому бою. Під Крутами згинуло біля 250 до 300 українських вояків-юнаків 29-го січня 1918 року, тиждень по проголошенні самостійности України 22-го січня 1918 року в Києві.

Про Крутянський бій вже є досить багата література, писана колись його учасниками та іншими, які спирали свої дані на другорядних джерелах, здебільшого на оповіданнях осіб, які під Крутами самі не були.

В збірнику ч. 9 українського видання „За Державність", яке появилося в 1938 році у Варшаві, видрукований довший спомин полк. Гончаренка про бій під Крутами. Також брошура „Крутянська подія", видана в Чікаго, Ілл., в 1972 році містить передрук спомину полк. Гончаренка із „За Державність" і містить інші спомини-статті: Ігоря Лоського, М. Михайлика. С. Довгаля, В. Филиновича, Б. Матроса та інших. Згадану брошуру видано за редакцією підполковника В. Зарицького. Є там також ряд передруків з історичних підручників, вияснення відносно самого бою під Крутами та ролі окремих старшин у цій визначній і історичній битві молодих українців проти московсько-большевицької навали, що намагалася задушити нововідроджену українську державу.

Нас передовсім цікавить роля й участь полк. Гончаренка під Крутами та його уваги про цю історичну конфронтацію між Україною і Росією.

Полк. Аверкій Гончаренко народився 22-го жовтня 1890 р. в селі Дощенки, Лохвицького повіту на Полтавщині. Будучи членом давньої запорозької родини, молодий Аверкій пішов у Чугуївську військову школу, яку закінчив у 1912 році, і вже в 1914 був змобілізований у російську армію і назначений командантом бойової сотні. Він відзначився у фронтових боях і в 1915 році був підвищений до ранґи сотника та призначений командантом сотні.

В грудні 1915 р. він був важко поранений і нагороджений Хрестом св. Ґеорґія з мечами. По виході зі шпиталя його призначено викладачем в Школі прапорщиків у Києві.

З вибухом революції в Росії та в Україні першим українським кроком полковника Гончаренка була українізація Школи прапорщиків, у якій він був визначений українським командантом.

В квітні 1917 року він провадив Всеукраїнський Юнацький З'їзд, що на ньому ухвалено резолюції з домаганням перевести українізацію військових шкіл в Україні. Ці резолюції полк. Гончаренко особисто передав Секретаріятові Військових справ Української Центральної Ради. Коли в липні 1917 року зорганізовано Першу Українську Юнацьку Військову Школу ім. Богдана Хмельницького в Києві, він став в ній курінним командантом.

Від 23-го грудня 1917 року до 29-го січня 1918 року полк. Гончаренко був командантом на протибольшевицькому фронті Бахмач-Крути, і в дні 29-го січня 1918 р. він з п'ятьма сотнями вояків здержував тисячі красногвардійців і матросів, які під командою полк. Муравйова старалися прорвати фронт на трикілометровому відтинку, що ним по українському боці командував полк. Гончаренко. З його вояків майже половина згинула на полі бою, а решту — (біля 250 вояків) він відтягнув до Києва. Цілоденні бої значно припинили наступ большевицьких частин і тим крутянські борці дали змогу українському урядові приготовити інші військові частини на оборону Києва.

Відтак полк. Гончаренко вступив до Слобідського Коша, новозорганізованої української військової формації, був повітовим командантом в Летичеві, займав різні пости в Головній Управі Військових Шкіл під час урядування Гетьмана Павла Скоропадського. В грудні 1918 р. був ґубеніяльним командантом Поділля в Кам'янці Подільському, а в часі походу Українських Армій на Київ в 1919 р. він був начальником канцелярії Об'єднаного Штабу Головного Отамана Симона Петлюри.

Після упадку української самостійної держави полк. Гончаренко жив в Галичині, працюючи в Українському Ревізійному Союзі Кооператив в Товмачі і Криниці.

Коли під час Другої світової війни українці мали змогу творити свої військові формації, полк. Гончаренко вступив до Української Дивізії „Галичина" як старшина на 53-му році життя і брав участь у битві під Бродами.

Після війни він перебував деякий час в Англії, а відтак з'єднався з родиною в ЗСА та жив в Клівленді, Огайо.

Полк. Гончаренко у своїх споминах про бій під Крутами роз'яснив та подав багато нових фактів, про які було мало відомо серед українського суспільства. В нас було втерлося поняття, що під Крутами полягли самі „діти". Він пише, що той фронт, яким він командував, мав 500 вояків, а тому числі одну чоту студентів, а решта — це кандидати на старшин. Далі, він також твердить, що Янацьку школу вислав її командант, полк. Капкан, який знав боєздатність тих молодих офіцерських кандидатів. Отже крім одної чоти студентів, не було під Крутами студентського куреня; ці бійці не були ані „лицарями абсурду", ані теж „лицарями безумства", як їх часом називають на святочних академіях. Були це карні вояки, які були вислані на фронт військовими властями української держави, які знали, що вони роблять.

Найкращий доказ їх військового вишколу та вміння — це факт, що фронт на лінії Бахмач-Крути тривав від початку грудня аж до кінця січня 1918р., де командантом цілого відтинка був полк. Гончаренко, й щойно далеко численніші большевицькі сили змогли проломити фронт. І навіть тоді полк. Гончаренко зручним маневром зумів під охороною ночі вивести своїх вояків з окруження ворога і тим врятував їх від неминучої смерти.

Серед іншої літератури про події під Крутами спомин полк. Гончаренка є одним з найбільш достовірних свідоцтв хоробрости українського вояка.

Володимир Душник

Суддя Денис Несторович — у першу річницю смерти

У неділю, 13-го травня 1979 року, на порозі 82-го року життя відійшов у вічність у Детройті, Мічиген, бл. п. мгр Денис Олександер Несторович.

Народився Несторович у Львові 13-го березня 1898 року. По закінченні народної школи й Української академічної гімназії (філії) в 1921 році, студіював в Українському Тайному Університеті (1921-1924 рр.) у Львові, та згодом завершив правничі студії у Львівському університеті дипломом магістра прав й економічних наук у 1929 році.

По закінченні студії мгр Несторович довгі роки працював суддею в Отинії біля Станиславова та судею і начальником суду в Городку Ягайлонському біля Львова. В роках 1916-1918 служив у австрійській армії, а від Листопадового Зриву по кінець листопада 1920 року змагався за краще майбутнє батьківщини в ранзі хорунжого УГА й УНР—Армії. За вірну службу в українських арміях і за бойові заслуги був відзначений Воєнним Хрестом та Орденом Симона Петлюри.

Після Другої світової війни разом з дружиною Ольгою, трьома синами: Романом, Богданом і Орестом, та дочкою Лідою замешкав він у Ганновері в таборі для переміщених осіб ім. Миколи Лисенка, де працював у таборовому суді, був членом Крайової Ради і ЦПУЕН і керівником Станиці УМХС. У 1949 році разом з родиною поселився в Детройті, де прожив до кінця свого багатого добрими ділами для ближніх і батьківщини життя, продовжуючи свою прикладну діяльність у різнородних громадських установах, зокрема в ОбВУА, де був довголітнім секретарем і головою, виконував також різні функції у місцевих і крайових товариствах та організаціях. Помер у Детройті 13-го травня 1979 року і там похований на цвинтарі „Монт Олівет".

Бл. п. Денис О. Несторович, як і його рідний брат бл. п. інж. Володимир Т. Несторович, що був на три роки молодший за нього й помер у цьому ж Детройті 5-го лютого 1980 року, належали до українських прикладних громадян, чиї імена записалися в анналах України золотими літерами. Маючи вроджений розум християнський і патріотичний підхід до церковних і громадських справ, що його набув у родинному середовищі, в школах і рідному війську, користуючись основною професійною освітою й довголітнім життєвим досвідом, ніколи не мав замало вільного часу для ближніх і для громади, серед якої йому доводилось жити.

Як учень Української академічної гімназії, Денис був завжди серед перших. Як студент Українського Тайного Університету, він не лише виконав свій патріотичний обов'язок, але відважно й терпеливо зносив усі переслідування польської окупаційної влади. Як вояк і старшина австрійської і української армій, випив разом з товаришами зброї гірку чашу до самого дна. Як суддя, був справедливий для всіх, зокрема для своїх людей, які шукали в нього порятунку. Як громадський робітник, ніколи не пас задніх, але й ніколи не посягав на „почесні" посади. Як муж, батько й дідо для своєї родини, був прикладом до наслідування другим. Своїм дітям дав не лише вищу професійну освіту але й виховав їх у патріотизмі й любові до України, що вони тепер з великим успіхом продовжують по відношенні до своїх дітей. У перші роковини його смерти — клоню голову перед його прахом

Іван Р. Костюк

УРЯД З'ЄДНАНИХ СТЕЙТІВ АМЕРИКИ ВИРІШИВ ширше розглянути справу застосування Совєтським Союзом біологічної зброї, зокрема отруйних газів у війні з партизанськими частинами в Афганістані нащо є багато доказів. З цією справою Вашінгтон пляную звернутись також до уряду СССР, щоб вияснити чи Москва не порушила часом міжнародніх договорів, які забороняють державам продукувати і вживати отруйні гази у будьякій війні.

ВЖЕ ВІД ДОВШОГО ЧАСУ БОЛЬШЕВИЦЬКІ органи переводять у Литві настирливі розшуки за підпільною пресою, де друкують численні видання литовського самвидаву. Хоча органам удалося викрити й зліквідувати цілий ряд друкарських осередків, всетаки вже після цього появилося нове число „Хроніки Католицької Церкви на Литві", а також інші видання.

ГРЕЦЬКИЙ МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ, Міцотакіс, відбуде в червні ц.р. подорож до Анкари на нараду НАТО. Дотепер грецькі державні мужі відмовлялися від подорожей до Туреччини під будь-яким претекстом, протестуючи в той спосіб проти турецької інвазії на острів Кипр.

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що дня 25-го травня 1980 р., на 56-му році життя, відійшов у Вічність, після короткої недуги, мій Дорогий ДЯДЬКО

бл. п.

ВАСИЛЬ МЕДВІДЬ

ПАНАХИДА відбудеться у вівторок, 3-го червня 1980 р., о год. 7-ій веч., в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку, Н. Й.

ПОХОРОН в середу, 4-го червня 1980 р., о год. 9-ій ранку до української православної церкви Прес. Тройці в Брукліні, а опісля на український православний цвинтар в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:
племінниця — ОЛЯ
дядько — ВАСИЛЬ (Англія)
та всі Рідні

Об'єднання Лісників і Деревників в Ню Йорку, Н. Й.

ділиться сумною вісткою, що дня 29-го травня 1980 року на 65-му році життя, відійшов у Вічність

бл. п. лісник

ЯРОСЛАВ КОСАНОВСЬКИЙ

Дружині і Родині Покійного, глибокі співчуття складають —

Управа і Члени ОБУЛіД-у

З болем і смутком повідомляємо Членів 2-го Відділу ООЧСУ Ню Йорку та Членів Організацій Українського Визвольного Фронту, що дня 29-го травня 1980 року відійшов від нас у Вічність на 66-му році життя

св. п.

ЯРОСЛАВ КОСАНОВСЬКИЙ

член ОУН, б. голова II. Відділу ООЧСУ в Ню Йорку, довголітній член Управи Відділу, постійний член Управи АБН, активний член управ громадських та церковних установ м. Ню Йорку.

Опечаленій Дружині та Родині Покійного висловлюємо наше болісне співчуття.

ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ в НЮ ЙОРКУ

В глибокому жалю та в непотішному смутку повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що 28-го травня 1980 року в Рудел, Провінція Саскачеван, Канада, несподівано відійшов у Вічність на 69-му році життя наш Найдорожчий БАТЬКО, БРАТ, ВУЙКО, СТРИЙКО, ШВАҐЕР і ДІДО

бл. п.

о. шамб. БОГДАН БАЧИНСЬКИЙ

Покійний народився наймолодшою дитиною в родині о. Лева та Неонілі з Лопатинських, 22-го травня 1911 р. в селі Довжанка на Тернопільщині. Богословські Студії закінчив у Львові 1935 р., був парохом села Ремезівці біля Золочева, табору українських переселенців у Браушвайґу, Німеччина та останніх 30 років в Норт Батлефорд, Провінція Саскачеван, Канада. Похоронні обряди відбулися в понеділок, 2-го червня 1980 року.

В безмежному горю:

МАРІЯ ПРЕСЕЦЬКА — донька з чоловіком ВІКТОРОМ і дітьми
МАРТА ГОЛИК — донька з чоловіком ЕДВАРДОМ і дітьми
ЛІДА ВОЛИЦЬКА — сестра з чоловіком ВАСИЛЕМ
АННА БАЧИНСЬКА — братова
ЛІДА ТИЦЬКА — братаниця з чоловіком РОМАНОМ і дітьми
МАРТА ГРИГОРІЇВ — братаниця з чоловіком ВОЛОДИМИРОМ і дітьми
ЯРЕМА БАЧИНСЬКИЙ — братанич з дружиною ВАРКОЮ і сином
МИРОН БАЧИНСЬКИЙ — братанич з дружиною СЛАВОЮ і дітьми
ХРИСТИНА ФЕРЕНЦЕВИЧ — сестрінка з чоловіком ЮРІЄМ і дітьми
МАРТА ВИННИЦЬКА — сестрінка з чоловіком ЛЕВОМ і дітьми
НЕСТОР ВОЛИЦЬКИЙ — сестрінок з дружиною КАРОЛЕЮ

25-річний ювілей хору „Дніпро” в Клівленді

В неділю 27-го квітня хор „Дніпро” в Клівленді під мистецьким керівництвом маестро Євгена Садовського завершив величавим концертом свою 25-річну працю і цим записав нові сторінки в історії українського хорового мистецтва.

Ще в 1954 році деякі члени церковного хору при церкві св. Петра і Павла в Клівленді піддали думку створити окрему мистецьку хорову одиницю і в цей спосіб поширити працю на ділянку світської пісні. Остаточно оформлено цю думку в 1955 році і так створено хор, якому надано назву „Дніпро” в пошану його мистецького керівника Євгена Садовського, який в Европі кермував хором такої самої назви.

Наділений небуденним мистецьким талантом маестро Євген Садовський вже в п'ятій гімназійній клясі в Золочеві пробував своїх сил як диригент шкільного хору, відтак працював актором у різних українських театральних групах Західньої України і врешті присвятив свої сили виключно хоровому мистецтву, для якого працює з успіхом досьогодні.

Хор „Дніпро” впродовж 25-річного існування виступами серед української громади не лише вщіплював любов до рідної пісні і в цей спосіб стимулював її дальший розвиток, але й знайомив з нею не-український світ та з'єднував таким чином для українців ім'я повноцінної нації з високою культурою.

Хор „Дніпро” дав концерти в усіх більших містах Америки й Канади. Крім того співав під час понтифікальної Служби Божої в римо-католицькій катедрі св. Івана в Клівленді, відспівав Службу Божу і дав концерт у Кент Стейтовому університеті, концертував на святі 150-річчя міста Піттсбургу. у Вашінгтоні під час відкриття пам'ятника Т. Шевченкові, виступав з концертом на святі для вшанування Джорджа Шелла, диригента симфонічної оркестри в Клівленді, виступав на Канадській Світовій Виставці в 1967 році. Впродовж кількох років хор приготовляв і виступав на місцевій телевізії з Різдвяною програмою та щороку влаштовував репрезентаційну забаву для українських ґрадуантів.

Нинішнім концертом хор закінчив цю свою багатогранну працю, щоб з новими плянами ввійти у друге 25-річчя свого існування.

Концерт відкрив голова Українських Злучених Організацій міста Клівленду д-р Б. Футей. Він привітав заслужену високомистецьку одиницю Клівлендської громади — хор „Дніпро”, з 25-річчям його культурної праці в Клівленді й інших українських громадах Америки і Канади. З глибокою пошаною згадав колишніх членів хору „Дніпро”, які від нас відійшли. Українська громада Клівленду високо цінить працю хору, який вже 25 років виконує її послідовно та став для всіх євшаном-зіллям. Молоді пригадав хор, хто ми і чиї ми діти. Зокрема щиро привітав мистецького керівника маестра Євгена Садовського, великого любителя хорового мистецтва і композитора, за його послідовність у збереженні і розвитку української культури. Він побажав хорові щастя і успіхів у другому 25-річчі. На кінці свого привіту д-р Б. Футей вручив маестру Є. Садовському та голові хору Олегу Морозові грамоти признання і грошовий чек, як дар для хору від Українських злучених організацій.

Хор почав програму відспіванням „Христос воскрес” і молитви „Під твою милість” Бортнянського, а відтак відспівав „Реве та стогне”, в'язанку народних пісень в обробці Г. Давидовського; „Чотири воли” в обробці А. Кос-Анатольського при сольоспіві Наді Якимцов, „Журавку”, муз. А. Пашкевича при сольоспіві Василя Ільчишина і Романа Кассараби, та „В весняний день”, муз. І. Недільського.

Після того інж. Роман Трешньовський, один із основників хору, представив заслужених членів хору, поділивши їх на групи, тих, що співають у хорі понад 10 років, тих, що співають у хорі понад 20 років, та тих, що співають в хорі понад 25 років, інакше членів-основників.

Інж. Р. Трешньовський у своєму короткому слові підкреслив, що праця в хорі — це не лише приємність для любителів співу, але й поконування багатьох труднощів, які виникають при зустрічі громадських і родинних чи приватних обов'язків, тому він складає щиру подяку керівникові хору маестру Садовському і всім хористам за 25-річну вірність хорові і українському хоровому мистецтву.

Він подякував Марії Ґрушкевич, першій акомпаньяторці хору за колишню довголітню працю в хорі, а всім громадянам Клівленду — за підтримку хору.

Окремо згадав інженер теплим словом і подякував і іншим колишнім акомпаньяторам, Матрі Савчак-Кравс Ганні Придаткевич і Борисові Садовському.

Після того виступили „Запорізькі танцюристи” з Шарон, Пенсильванія, ансамблю під мистецьким керівництвом Кароліни Ворона. Виступ цієї танцювальної групи був такий молодечо- бравурний, кожний танок такий опанований і з такою легкістю виконаний, що викликав спонтанне оваційне признання. З таким захопленням привітали присутні і другий виступ цієї групи та окремий виступ її оркестри.

Після короткої перерви почалася друга частина програми, в якій хор відспівав пісні „Сон”, присвячений композиторові Володимирові Івасюкові в пам'ять його трагічної смерти, сольо виконував Юрій Оришкевич; „Качки летять” муз. О. Білаша, при сольоспіві Наді Якимцов; „Ішов козак” у обробці М. Леонтовича, при сольоспіві Зірки Шоколюк, Василя Ільчишина і Юрія Оришкевича, „По садочку ходжу” в обробці В. Таховира, при сольоспіві Івана Полянського і Петра Шокалюка, „Вставай, Україно”, муз. Е. Садовського. Всі ці пісні в супроводі бандури, баса і фортепіяна.

Відтак слідував другий виступ танцювальної групи, а потім хор відспівав ще чотири пісні: „Далека ти...”— гимн американських українців — музика Станислава Людкевича, „Тиха вода” в обробці М. Пожемка при сольоспіві Ірини Місько; „Пролягла доріженька”, муз. Е. Садовського при сольоспіві Юрія Оришкевича, Олега Мороза та Юрія Полянського, і пісню „Коломийка” в обробці А. Гнатишина при сольоспіві Івана Оленчука, Олега Мороза і Романа Кассараби.

Фортепіяновий супровід виконувала майстерно Марта Самійленко.

Концерт був дуже солідно приготований. Кожна пісня опрацьована з великою докладністю. Хор робив враження незвичайно здисциплінованої і згармонізованої цілости, тому й не дивно, що по береги виповнена заля, яка містить в собі 1050 місць, сердечно вітала кожний виступ хору і гучними і безперервними оплесками виявляла хористам і їх керівникові вдячність і признання.

Клівлендська громада має повну підставу бути гордою з такої мистецької одиниці і в майбутньому повинна докладати всіх старань, щоб зберегти її дальший ріст, притягаючи до неї передовсім молоде українське покоління.

Непомітно проминули 2 і півгодини концерту, і десь у найдальших закутинах залі гасли ще останні звуки пісень, як ми розходились і кожне з нас несло у своїй душі інші образи й інші почування, викликані піснями, а всі вони складалися в одне — всі вони виривали нас хоч на короткий час із сірих буднів життя і єднали в одну нерозривну духову цілість, якою є нація з її окремими потребами і цілями.

І. Микита

Р. РЕҐЕН І ГУБ. БИРН...

(Закінгення зі стор. 1)

снувався недавно при Осередку СУМ-А ім. Павлушкова в Чікаґо і нараховує біля 60 дівчат і хлопців. Його мистецьким керівником є недавно прибулий з України хореограф-музикант Євген Литвинов. Ансамбль „Україна” виконав ще кілька танців у цій дві- і. півгодинній програмі закінчуючи її бравурним „Гопаком” в оригінальній хореографії.

Фестиваль відкрив формально комішенер Томас Кін в імені Управління шляхів стейту Ню Джерзі, яке відає Ґарден Стейт Артс Центром, та представив губ. Бирна, який започаткував свою коротку промову словами „Вітю вас” українською мовою. Він дав признання українській та іншим етнічним групам за їхній вклад у всебічний розвиток стейту та цілої країни та їхню відданість ідеалам волі і справедливости, що їх „наш стейт особливо цінить, будучи положеним поміж Статуєю Свободи і Дзвоном Волі”. Губ. Бирн закінчив своє слово похваленням ідеї етнічних фестивалів у цьому Центрі та признанням фестивальному комітетові і таким діячам як його голова О. Якубович, Йосип Лисогір і Камілля Смоородська. В імені комітету, учасників вітав О. Якубович, а майстер церемонії Ярослав Семчишин щераз привітав Р. Реґена і його дружину, С. Аєлло і його асистентку Наталію Слюзар та, загально, всіх інших присутніх політичних діячів. Серед них були стейтовий комішенер банківництва Анджельо Біянкі, комішенер енерґетики Джеррі Інґліш, посадник Мейплвуду Роберт Ґресмір та інші діячі. Серед визначних українських особистостей були присутні Валентин Мороз і Надія Світлична. У половині Першої частини програми Рональд

Губ. Б. Бирн промовляє.

Ненсі Реґен приймає вінок від Я. Семчишина.

Реґен попращався з учасниками фестивалю, після того як молода танцюристка анасамблю „Україна” Катруся Дудич заквітчала його дружину Ненсі вінком.

На сцені амфітеатру, немов у калейдоскопі, проходила програма різних зразків українського музичного і танцювального мистецтва, деколи із закраскою гумору. Крім вже згаданого танцювального ансамблю, її виконали: ансамбль „Сопілка” з Філядельфії, солісти Ед Іванко та Ірена Вельґаш з Вінніпеґу, молодий бандурист Петро Косик, оркестри „Іскра” і „Темпо”. Програму вів Я.Семчишин, окрашуючи її двома вокальними солями. Слід відмітити, що меццо-сопрано І. Вельгаш вибрала на свій виступ три пісні убитого минулого року молодого композитора Володимира Івасюка, відспівавши вперше у вільному світі один з його останніх творів, могутню „Баляду про мальви”. Солістці знаменито акомпаньювала оркестра „Темпо” під мистецьким керівництвом Іринея Коваля. Та сама оркестра акомпаґьювала І. Вельгаш та Е. Іванкові у двох дуетах в другій частині програми.

Усіх виконавців програми молоді дівчатка обдаровували китицями рож, якими вони відтак поділилися з глядачами. Програму закінчив Я. Семчишин закликом до „згоди, єдности, любови” та салютом гнобленому, але нескореному українському народові.

Для виконавців програми і запрошених гостей відбулося прийняття у недалекій від Центру віллі, що його влаштував окремий Комітет під зарядом Оксани Кузьмак.

Ще цього самого вечора усі місцеві телевізійні станції подали короткі звідомлення про український фестиваль та участь в ньому Реґена у зв'язку з надходячими правиборами в Ню Джерзі. Місцеві газети також опублікували репортажі з фотами.

Ірена Вельґаш і Ед Іванко виконують дует.

Спогад про доброго громадянина: Володимир Флюнт — добродій ФКУ

Блаженної пам'яти інж. Володимир Флюнт часто заходив до Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету (УНІГУ). Як ставало у нього сил, то помагав у бібліотеці УНІГУ впорядковувати книжки та журнали. Добре розумів важливість друкованого слова і його цінував. Всю свою власну збірку книжок подарував до Гарварду для збагачення україніки в цьому університеті. Гарвардський проєкт Фонду Катедр Українознавства (ФКУ) почав підтримувати грошовими пожертвами вже в 1968 році й по кілька річних регулярних вплатах став Добродієм ФКУ.

Володимир Флюнт народився в жовтні 1899 року в Дрогобичі. По закінченні студій працював у Львові до Другої світової війни. Відтак виїхав до Німеччини, а звідти до Чіле в Південній Америці. Працював там 10 років керівником фабрики кітлів. До Америки приїхав завдяки старанням інж. Яцури — побратима з формації Січових Стрільців. Замешкав у Бостоні, поринаючи в суспільно-громадську працю.

Володимир Флюнт був управителем школи українознавства при парохії УК-Церкви св. Юра і відтак Царя Христа, належав до ОбВУА, до Братства Січових Стрільців, був секретарем УНДому в Матапані, Масс. Інж. Володимир був лагідної вдачі, чесний і кожне завдання, яке взяв на себе, виконував солідно.

Помер 29-го січня ц.р., залишаючи у смутку дальшу родину в Америці й на Україні, як також друзів і знайомих у Бостоні.

Степан Сідлярчук

Появився Фільм про Михайла Свистуна з Манітоби

Вінніпеґ, Канада (КУК). — Ім'я Михайла Свистуна, якому тепер 80 років життя, залишиться назавжди леґендою для майбутніх поколінь найстарших українських поселенців Ольги-Овкбурн у Манітобі, 200 миль на північний захід від Вінніпеґу.

У 1923 році найславніший цирк усіх часів — Брати Рінґлінґ Барнум енд Бейлі — робив виступи по всій Канаді з Михайлом Свистуном, якому дано ім'я „найсильнішого в світі чоловіка”. Опісля він практикував у славетного Гудіні і став відомим штукаремагом і спеціялістом гіпнози.

На канві прецікавого життя Михайла Свистуна — штукаря, гіпнотиста і силача з-перед 50-60 років, студентка фільму і стипендіянка Шевченківської Фундації Галя Кучмій зробила прецікавий документальний півгодинний фільм, виданий в Торонто фірмою Кіно Філмс Лтд., прем'єра якого відбудеться 6-го червня у Вінніпеґу під спонзоруванням уряду Манітоби і Державної Фільмової Ради.

Запрошені представники Шевченківської Фундації і Централі КУК мали нагоду познайомитися з цим новим фільмом на українську тему під час перед-показу в четвер 15-го травня. Вартість фільму збагачена знаменитим скриптом коментаря англійською мовою пера відомого продуцента Роберта Данкена, наговореного українським фільмовим артистом Джеком Пеленсом-Палагнюком. Свистун та інші персонажі фільму з Овкборн у своїх розмовах уживають української мови.

У Трентоні відбудеться фестиваль Спадщинних Днів

Трентон, Н.Дж. — Тут від 7-го до 8-го червня відбуватиметься Фестиваль Спадщинних Днів, в якому поміж різними етнічними групами, візьме участь 9 українських груп, під спонзоратом місцевого Відділу УККА, представивши свою спадщину культуру — показом народного одягу, мистецькими експонатами, музикою та традиційною кулінарією. Кульмінаційною точкою програми української групи буде виступ українсько-американського танцювального ансамблю у неділю, 8-го червня, в год. 1:30 до 2-ої по полудні.

Під час цього фестивалю різні етнічні групи служитимуть відвідувачам різноманітними традиційними стравами в більше як 40 приміщеннях, та 75 осіб виставлять і продаватимуть мистецькі експонати. Фестиваль відбуватиметься у таких годинах: у суботу, 7-го червня поміж 10-ою, а 2-ою вечора; у неділю, 8-го червня від полудня до 6-ої вечора.

Минулого року тут також відбувся фестиваль, присвячений 300-річчю Трентону. Ця імпреза притягнула сюди 60,000 осіб; цього року сподіваються куди більшої участи публіки.

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ ПОДАВ ДО ВІДОМА, що 17-го і 18-го червня ц.р., прибуде до З'єднаних Стейтів Америки з офіційною візитою король Йорданії Гусейн із своєю дружиною Нур, колишньою Лізою Галабі, американкою з Вашінґтону. Президент Джіммі Картер раніше запросив короля Гусейна прибути до ЗСА, але ще не була усталена дата приїзду. Гусейн, як відомо, не підтримує мирних заходів Єгипту і Ізраїля і домагається самостійности для палестинців. Уряд ЗСА вже кількакратно робив спроби прихилити Йорданію до постанов у Кемп Дейвіді, але король досі був неуступчивий.

АМЕРИКАНСЬКА ПРИБЕРЕЖНА СТОРОЖА заявляє, що у кубинському порті Марієль перебуває під теперішню пору тільки біля 300 американських човнів, які змушені чекати, бо кубинці не дозволяють їм відїхати без посажирів, а з пасажирами небезпечно з огляду на зарядження президента Картера. За останніми підрахунками на Фльориду з Куби прибуло 92,000 тисяч кубинців. Понад 700 власників кораблів, які нелеґально перевозили втікачів, були переловлені і будуть покарані згідно із зарядженням Уряду з 15-го травня ц.р.

РЕЗОЛЮЦІЇ...

(Закінчення зі стор. 2)

Загальні Збори звертаються до всіх громадян, які мають книжкові, рукописні, документальні чи інші архівні цінності наукової чи історичної вартости, подбати про їхнє збереження в доступних для дослідниках архівів НТШ в ЗСА чи інших наших наукових установ;

5. Добро української науки, що є добром всього українського народу та вільної української громади в діяспорі, вимагає тісної і солідарної співпраці всіх вільних українських наукових установ та їх членів. Загальні Збори стверджують, що Управа НТШ в ЗСА в звітовому часі багато спричинилася для поступового оформлення одного солідарного українського наукового фронту. Загальні Збори вітають створення при СКВУ Української Світової Наукової Ради.

6. Мавши на увазі — сьогодні більше ніж будь-коли в минулому — взаємозалежність всіх ділянок життя і розвитку кожної національної спільноти, український науковий світ не може ставитись легковажно й до інших проявів українського суспільно-громадського життя, центральним виразником і репрезентаціями яких є в Америці наш Український Конгресовий Комітет, а в цілій діяспорі — Світовий Конґрес Вільних Українців. Загальні Збори звертаються з гарячим закликом до Проводів та відповідальних діячів цих установ, щоб вони зберігали і скріплювали народовправний і репрезентативний характер цих установ та діяли по лінії імперативу єдности всього вільного українського суспільства. НТШ в ЗСА завжди готове співпрацювати — в ділянці своїх спеціяльностей — з усіма українськими національними установами — суспільно-громадськими, харитативними, виховними, економічними та всіми іншими — і служити їм своєю допомогою, очікуючи цього і від них у відношенні до НТШ в ЗСА.

Справжня...

(Закінчення зі стор. 2)

ний союз З'єднаних Стейтів Америки з країнами Західньої Европи не має прецеденту в історії і тому ерозія цих відносин для декого може бути нормальним явищем, але коли врахувати загрозу перед якою опинилася ця ж Европа і експансію комуномосковського імперіялізму, який поширюється коштом слабших народів, то Захід повинен зробити максимум зусиль, щоб до цієї ерозії взагалі не допустити, бо Европа, яка б вона сильна не була і навіть з власною атомовою зброєю, як у випадку Франції, не збереже себе перед совєтською навалою без допомоги і активного втручання Америки.

Тому в інтересі західнього світу є порозуміння і взаємодія, а не бігання навипередки з поклонами до Брежнєва. Немає сумніву, що також американська закордонна політика мусить мати виразні концепційні цілі і не може рівночасно висувати кільканадцять постулятів, чи вести дуже змінну, подібну до капітуляції політику, яку Уряд ЗСА дуже часто стосував в минулому, не узгіднюючи її із европейськими союзниками.

Треба надіятися, однак, що совєтська інвазія на Афганістан буде дуже доброю лекцією і для ЗСА і Західньої Европи, бо великі цілі можна осягнути тільки у спільній, справжній, а не тільки декляративній приязні.

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР СВЯТОСЛАВА КАРАВАНСЬКОГО

Ню Йорк, Н.Й. — У суботу, 14-го червня ц.р., о год. 5-ій по полудні тут в Українському Інституті Америки при 2 Схід 79-та вулиця (біля 5-ої авеню) відбудеться літературний вечір Святослава Караванського, довголітнього політичного в'язня совєтських в'язниць і концтаборів з нагоди першої книжки автора: „Сутичка з тайфуном”. Після літературної і мистецької частини при шампанському і перекусці, бесіди з автором та його дружиною. Можна буде придбати книжку поезій С. Караванського. Імпрезу влаштовує Об'єднання Українських Письменників „Слово” і видавництво „Смолоскип”.